

UTLENDINGSNEMNDA
UNE

ÅRSRAPPORT 2023

Innholdsfortegnelse

DEL I	Leders beretning.....	5
DEL II	Introduksjon til virksomheten og hovedtall	6
	2.1 Samfunnsoppdrag og mål	6
	2.2 Organisasjon.....	7
	2.3 Utvalgte hovedtall	8
DEL III	Aktiviteter og resultater i 2023	9
	3.1 Generelle tall for virksomheten i 2023	9
	3.1.1 Innkomne saker	9
	3.1.2 Behandlede saker	10
	3.1.3 Avgjørelsesform.....	11
	3.1.4 Saksbehandlingstider	12
	3.1.5 Omgjøring av tidligere vedtak i UDI og UNE.....	13
	3.1.6 Ubehandlede saker.....	15
	3.1.7 Rettssaker/rettskraftige dommer	16
	3.2 Rapportering i samsvar med tildelingsbrevet for 2023 og virksomhetsinstruks mv.	18
	3.2.1 Mål 1: Klagere får sin sak korrekt behandlet uten ugrunnet opphold.....	18
	3.2.2 Styringsparameter 1 – Saksbehandlingstid for asylsaker klage	19
	3.2.3 Nærmere om status på porteføljen for klagesaker asyl (SP1)	19
	3.2.4 Styringsparameter 2 – Størrelse og alder på beholdningen av ubehandlede oppholdssaker klage	23
	3.2.5. Nærmere om status på porteføljen for oppholdssaker (SP2)	23
	3.2.6 Prioritering av mindreårige i saksbehandlingen av asylsaker (O1)	28
	3.2.7 Barnets beste som et grunnleggende hensyn i behandlingen av asylsaker (R1)	28
	3.2.8 Virksomhetsmål 2: Alle som oppholder seg i Norge har avklart identitet og lovlig opphold	29
	3.2.9 Styringsparameter 3 – klagesaker utvisning	30
	3.2.10 Tilbakekallsaker (R2).....	31
	3.2.11 Forbedring og effektivisering av virksomheten (R3)	33
	3.2.12 Samarbeid i migrasjonsskjeden	35
	3.2.13 Produktivitet (R4)	37
	3.2.14 Schengen IKT-tilpasninger (O3).....	41
	3.2.15 Oppfølging av tillitsreformen (O4)	41
	3.2.16 Antall lærlinger (R5)	42

3.2.17 Konsulentbruk (R6).....	42
3.2.18 Mulighetene for desentralisert arbeid (R7)	43
3.2.19 Rapportering etter virksomhetsinstruks for Utlendingsnemnda	43
3.2.20 Mangfold, inkludering og likestilling - rapportering etter redegjørelsesplikten	43
3.2.21 UNEs prosedyreenhet	44
DEL IV Styring og kontroll i virksomheten	45
4.1 UNEs overordnede vurdering av styring og kontroll i virksomheten	45
4.2 Nærmere omtale av forhold knyttet til styring og kontroll	45
4.2.1 Innføring av SRS.....	45
4.2.2 Sikkerhet og personvern	45
4.3 Ressursbruk	47
4.4 Ny langsiktig leieavtale for UNEs kontorlokaler	48
4.5 Riksrevisjonssaker	48
DEL V Leders vurdering av framtidsutsiktene	49
DEL VI Årsregnskap.....	50
6.1 Leders kommentarer til årsregnskapet for 2023	50
6.2 Prinsippnote til årsregnskapet	52
6.3 Årsregnskap.....	54
DEL VII Vedlegg til UNEs årsrapport for 2023 – statistikkrapportering (jf. tildelingsbrevets pkt. 8.1)	63

Tabeller

Tabell 1: Nøkkeltall for årsregnskapet de siste tre årene	8
Tabell 2: Behandlede saker etter avgjørelsesform, samt andel av disse der tidligere vedtak ble omgjort.....	14
Tabell 3: Ubehandlede saker (inkludert omgjøringsanmodninger) per 31.12. fordelt etter saksgruppe	15
Tabell 4: Rettssaksarbeid 2018-2023	17
Tabell 5: SP1-Saksbehandlingstid for klagesaker asyl	19
Tabell 6: Antall ubehandlede asylsaker per 31.12. siste tre år	20
Tabell 7: SP2-Størrelse og alder på beholdning av ubehandlede klagesaker opphold	23
Tabell 8: Antall ubehandlede oppholdssaker per 31.12. siste tre år	23
Tabell 9: SP3- Saksbehandlingstid for utvisnings saker klage	30
Tabell 10: Antall behandlede saker 2021-2023.....	37
Tabell 11: Antall årsverk 2021-2023 (gjennomsnitt for året).....	37
Tabell 12: Antall behandlede saker per årsverk i UNE totalt, samt for saksenheter/nemndledere 2021-2023.....	38
Tabell 13: Vekting av UNEs vedtak (vektttall).....	38
Tabell 14: Kostnads- og vektttallsproduktivitet 2021-2023	39

Figurer

Figur 1: Organisasjonskart for UNE per 31.12.2023.....	7
Figur 2: Innkomne saker 2020-2023 (alle saksgrupper)	9
Figur 3: Innkomne saker i 2023 etter saksgruppe	10
Figur 4: Behandlede saker 2020-2023 (alle saksgrupper)	10
Figur 5: Behandlede saker i 2023 etter saksgruppe.....	11
Figur 6: Behandlede saker 2023 etter avgjørelsesform	11
Figur 7: Behandlede saker i nemndmøte 2023 etter saksgruppe	12
Figur 8: Gjennomsnittlig saksbehandlingstid 2023 etter saksgruppe	13
Figur 9: Gjennomsnittlig saksbehandlingstid etter avgjørelsesform 2023.....	13
Figur 10: Andel av UNEs vedtak der tidligere vedtak ble omgjort etter saksgruppe, 2023	14
Figur 11: Utfall av realitetsbehandlede asylsaker 2023 fordelt på topp 5 nasjonaliteter	15
Figur 12: Gjennomsnittlig alder på ubehandlede saker (klager og omgjøringsanm.) fordelt på saksgrupper per 31.12.2023.....	16
Figur 13: Utvikling i gjennomsnittlig saksbehandlingstid for asylsaker siste 3 år	20
Figur 14: Antall innkomne Dublin UIV-saker 2021- 2023 per måned	22
Figur 15: Alder på ubehandlede oppholdssaker (inkl. omgjøringsanm.) per saksgruppe per 31.12 2022 og 31.12.2023.....	24
Figur 16: Utvikling i gjennomsnittlig saksbehandlingstid for oppholdssaker siste tre år.....	24
Figur 17: Antall behandlede saker i saksgruppen arbeid/opphold i 2023 fordelt på ulike sakstyper...	26
Figur 18: Antall behandlede saker i saksgruppen «andre saker» 2023 fordelt på ulike sakstyper.....	27
Figur 19: Fordeling av UNEs driftsutgifter i 2023 etter art.....	47
Figur 20: Konsulentutgifter 2019-2023	48

DEL I Leders beretning

I 2023 valgte vi å løfte frem 3 områder fra vår virksomhetsstrategi:

- Vi har effektive arbeidsprosesser
- Vi digitaliserer og utvikler brukervennlige og sikre løsninger
- Vi samarbeider på tvers, deler erfaringer og har fri meningsutveksling

Vi har gjennom året fortsatt med å jobbe med kontinuerlig forbedring i ulike deler av virksomheten. På kjerneområdet har vi hatt særlig fokus på å jobbe strukturert og metodisk med å få til en god helhetlig styring der vi sikrer eierskap til resultatene også helt ned i de ulike faglagene.

På digitaliseringssiden har vi blant annet jobbet med en ny løsning for å få korrekt informasjon om nye nemndmedlemmer. Vi har også fått på plass en ny løsning for å gi bedre og sikrere støtte til saksbehandlingen når det gjelder å gjenfinne intern praksis. Vi har jobbet videre med heldigitalisering av nemndmøter, og med en ny løsning for arbeidet med rettssaker og rettspraksis. Vi har også fått på plass nye avtaler på IT sikkerhetsområdet. Sist, men ikke minst har vi deltatt aktivt i arbeidet med Modernisert utlendingsforvaltning både på styringssiden og med sentrale ressurser inn i prosjektarbeidet.

Samarbeid, erfaringsdeling og fri meningsutveksling internt er viktig både fordi det gir resultater, men også fordi vi er en av få aktører på fagfeltet. Jeg gleder meg over å se at det har vært stort engasjement og er blåst nytt liv i viktige samhandlingsflater på saksbehandlingssiden. Vi har også jobbet aktivt med utviklingen av lederskap for å gi gode forutsetninger for engasjement og medvirkning ute i organisasjonen.

Vi ser tegn til en positiv utvikling i produktiviteten. Saksbehandlingstidene har også i gjennomsnitt vært noe lavere i 2023 enn i 2022. Saksinngangen fra UDI har økt mer enn prognosene tilsa gjennom året. For UNE betyr dette at vi har økt beholdningen av saker, noe som igjen vil gi økt saksbehandlingstid i 2024. Forutsigbar saksinngang og god saksflyt i kjeden, og i UNE, er viktige suksessfaktorer for at vi skal lykkes med å holde den samlede saksbehandlingstiden så lav som mulig.

Vi har i godt samarbeid med Statsbygg anskaffet nye lokaler for UNE fra sommeren 2025, med endelig godkjenning av kontrakten i januar 2024. Nå gleder vi oss til å jobbe videre med å gjøre de fremtidige lokalene til våre og å få til gode rammer rundt nye måter å organisere hverdagen vår på i et nytt aktivitetsbasert arbeidsplasskonsept.

Jeg mener UNE også i 2023 har bidratt godt til hovedmålene for migrasjonskjeden og at vi har levert på våre virksomhetsspesifikke mål gjennom å få ned saksbehandlingstiden på klagesaker og gjennom et godt arbeid med korrekte vedtak. Vi har god samhandling med de andre i kjeden både på IKT området og for å sikre retur der det er mulig. Vi har også bidratt til å sikre at de som oppholder seg i Norge har avklart identitet og lovlig opphold gjennom våre vedtak og beslutninger.

Oslo 29.2.2024

Marianne Jakobsen
direktør

DEL II Introduksjon til virksomheten og hovedtall

2.1 Samfunnsoppdrag og mål

Utlendingsnemnda (UNE) er et domstolslignende forvaltningsorgan for behandling av klager på avslag som førsteinstansen Utlendingsdirektoratet (UDI) har gitt etter utlendingsloven og statsborgerloven.

Samfunnsoppdraget til UNE

- UNEs oppgave som klageinstans er å etterprøve vedtak om avslag som er gjort i førsteinstansen, og som det blir klaget på.
- UNE skal bidra til en helhetlig, effektiv, rettssikker, forutsigbar og brukervennlig utlendingsforvaltning som brukerne har tillit til.
- UNE skal bidra til at vedtakene som blir fattet er i tråd med internasjonale konvensjoner og norsk lov, og skal ivareta rollen som lovtolkende organ.

UNE ligger administrativt under Justis- og beredskapsdepartementet (JD). UNE fungerer som et uavhengig forvaltningsorgan når det fattes vedtak i klagesaker.

UNE har mer enn én måte å fatte vedtak på. Vedtak blir fattet

- i nemndmøte med personlig frammøte
- i nemndmøte uten personlig frammøte
- av en nemndleder etter at saken er forberedt av sekretariatet
- i sekretariatet

Alle saker som inneholder vesentlige tvilsspørsmål som kan bli avgjørende for utfallet, skal avgjøres i nemndmøte. Vedtak i nemndmøte blir fattet kollegialt av tre personer: én *nemndleder* og to *nemndmedlemmer*, som er lekfolk. Det er om lag 300 utnevnte nemndmedlemmer.

Nemndmedlemmene blir utnevnt av JD etter forslag fra statsforvalterne, Norges Juristforbund, Samfunnsviterne og humanitære organisasjoner. Nemndmedlemmene blir utnevnt for fire år av gangen og kan velges på nytt én gang.

UNE er en del av utlendingsforvaltningen. UNEs arbeid har direkte betydning for arbeidet med retur ved Politiets utlendingsenhet (PU) og arbeidet med bosetting ved Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi).

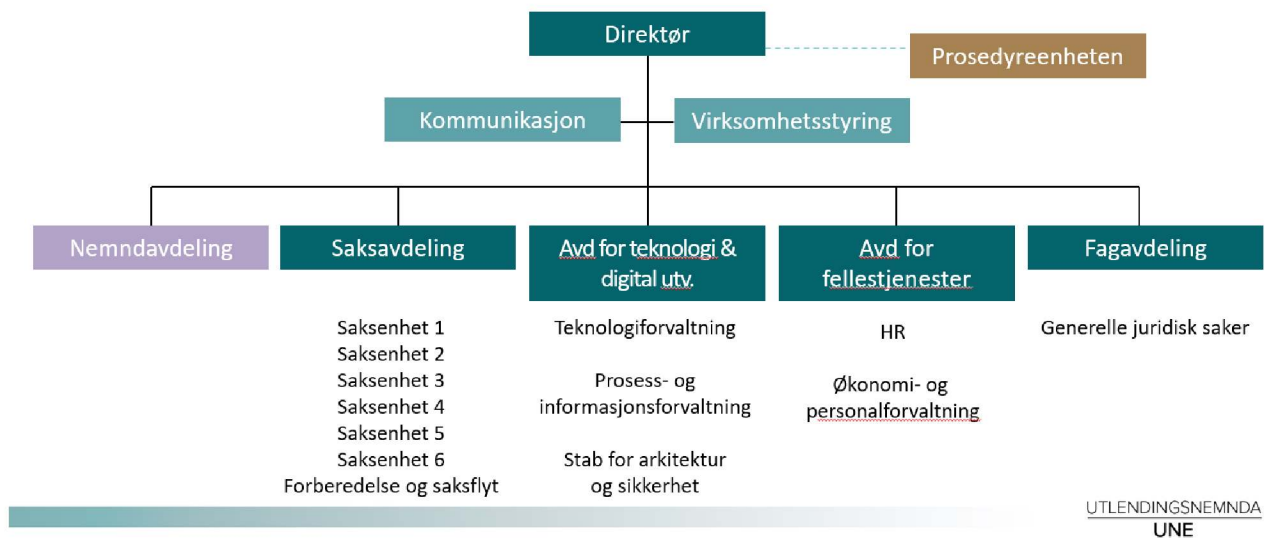
I tillegg til behandling av klagesaker som blir mottatt fra UDI, utgjør behandling av anmodninger om omgjøring av UNE-vedtak og arbeid med de sakene som går videre til rettsapparatet, en stor del av kjernearbeidet til UNE. I 2023 utgjorde omgjøringsanmodninger 16,5 % av vedtakene som ble fattet av UNE i enkeltsaker.

2.2 Organisasjon

UNE er lokalisert i Oslo sentrum og er organisert i en nemndavdeling med 21 ansatte (inkl. leder), en saksavdeling med syv enheter, og fellesfunksjoner fordelt på tre avdelinger og to stabsenheter: fagavdelingen, avdeling for teknologi og digital utvikling, avdeling for fellestjenester, kommunikasjonsenheten og enhet for virksomhetsstyring. UNE har også en egen prosedyreenhet som etter avtale med Regjeringsadvokaten prosederer en del av de sakene som havner i rettsapparatet.

Per 31.12.2023 hadde UNE totalt 255 fast ansatte, samt én midlertidig ansatt. I tillegg er UNEs direktør ansatt på åremål. Gjennom 2023 har UNE hatt 203,9 effektive årsverk når permisjoner, deltid og sykefravær mv. er trukket fra.

Figur 1: Organisasjonskart for UNE per 31.12.2023

2.3 Utvalgte hovedtall

Tabell 1: Nøkkeltall for årsregnskapet de siste tre årene

Nøkkeltall for årsregnskapet	2021	2022	2023
Utførte årsverk	186,2	202,6	203,9
Samlet tildeling, post 01–21	262 965 000	285 739 000	306 736 000
Samlet utbetaling, post 01-21	245 686 285	271 827 228	294 623 347
Merforbruk (+)/mindreforbruk (-), post 01-21	-17 278 715	-13 911 772	-12 112 653
Utnyttelsesgrad post 01–21	93,6 %	95,3 %	97,7 %
Driftsutgifter	241 338 422	261 605 558	283 280 688
Lønnsdel av driftsutgifter	74,5 %	73,8 %	75,1 %
Lønn og sosiale utgifter per årsverk *	952 948	943 356	1 033 463
Konsulentdel av driftsutgifter	7,9 %	6,3 %	5,6 %

*«Lønn og sosiale utgifter» inkluderer lønn, arbeidsgiveravgift, pensjonspremie, refusjoner fra syke- og fødselspenger og sosiale utgifter. Honorarutbetalinger til nemndmedlemmer er ikke inkludert.

Lønn og sosiale utgifter per årsverk gikk ned med ca. 10 000 kroner fra 2021 til 2022, på tross av effekten av lønnsoppgjørene i 2021 og 2022. I årsrapporten for 2022 skrev UNE at dette skyldtes at økningen i årsverk fra 2021 til 2022 stort sett var begrenset til saksbehandlere, slik at det forekom en relativ forskyvning mellom andel ledere og andel medarbeidere. Fra 2022 til 2023 har det, i tillegg til effekten av lønnsoppgjørene i 2022 og 2023, vært en tilsvarende, men motsatt effekt. I tillegg ble saksbehandlere i sekretariatet justert opp til et høyere minstelønns-nivå, og det har også vært en høyere andel nytilsetninger i stillinger med høy gjennomsnittslønn, herunder flere IKT-stillinger. Generelt har et stramt arbeidsmarked for jurister og andre grupper bidratt til at det har blitt mer krevende å beholde og rekruttere dyktige medarbeidere.

Andel av driftsutgifter som ble benyttet til konsulenter gikk ned fra 6,3 % i 2022 til 5,6 % i 2023. Dette skyldes at UNE i løpet av 2023 fikk tilsatt nye ressurser på IT-området, som i større grad utførte arbeid som tidligere var satt ut til konsulenter. UNEs bruk av konsulenter knytter seg hovedsakelig til IKT-området.

Utgiftene på post 21 har økt med ca. 25 % sammenlignet med året før. Dette skyldes først og fremst en økning av utbetalinger knyttet til sakskostnader etter forvaltningsloven til § 36, samt økte utgifter til avholdelse av nemndmøter.

DEL III Aktiviteter og resultater i 2023

3.1 Generelle tall for virksomheten i 2023

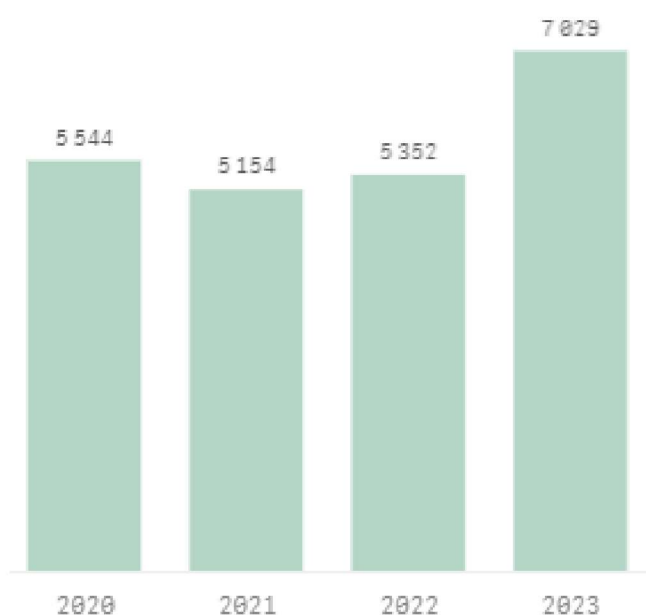
Det gjøres innledningsvis oppmerksom på at tallene for utlendingssaker i denne årsrapporten er gjengitt på et konkret tidspunkt. Tallene påvirkes av endringer, korrigeringer og etterregistreringer i databasen, og vil derfor kunne avvike noe fra tidligere års innrapporterte tall. Dette gjelder for samtlige tall i alle kapitler.

3.1.1 Innkomne saker

UNE mottok 7 029 saker i 2023, fordelt på 6 143 klagesaker fra UDI og 886 omgjøringsanmodninger. Dette utgjorde en økning på 31 % i forhold til 2022, og er det høyeste nivået siden 2019, da UNE mottok om lag samme antall saker.

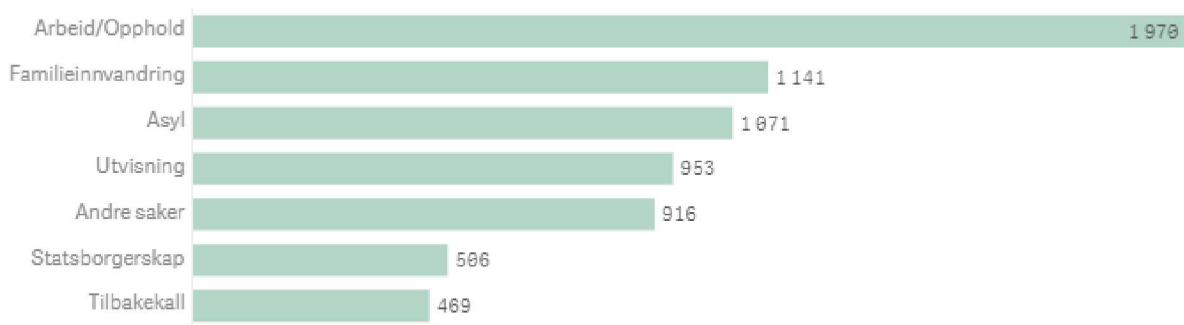
Andelen omgjøringsanmodninger av alle innkomne saker i 2023 var på 12,7 %, mot 17,9 % i 2022 og 25,0 % i 2021.

Figur 2: Innkomne saker 2020-2023 (alle saksgrupper)

Arbeid/opphold utgjorde den største av 7 saksgrupper¹ med 1 970 innkomne saker, fulgt av familieinnvandring (1 141) og asyl (1 071), se figur 3.

Figur 3: Innkomne saker i 2023 etter saksgruppe

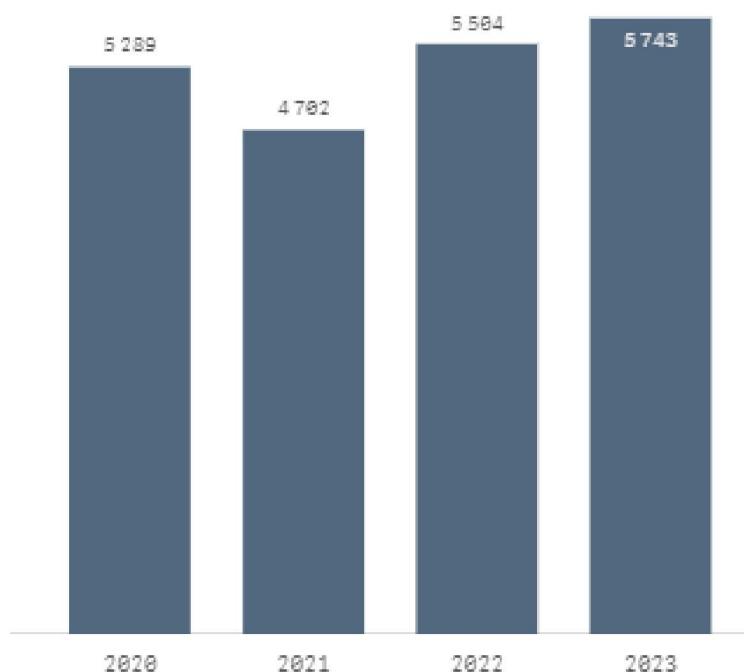

3.1.2 Behandlede saker

Antall behandlede saker

UNE behandlet 5 743 saker i 2023, som er en økning på 4,3 % i forhold til 2022. Av disse var 4 790 klagesaker, mens 948 var omgjøringsanmodninger. Omgjøringsanmodninger utgjorde dermed 16,5 % av de behandlede sakene, som er en nedgang fra 25,2 % i 2021 og 20,5 % i 2022. I tillegg ble 94 saker henlagt.

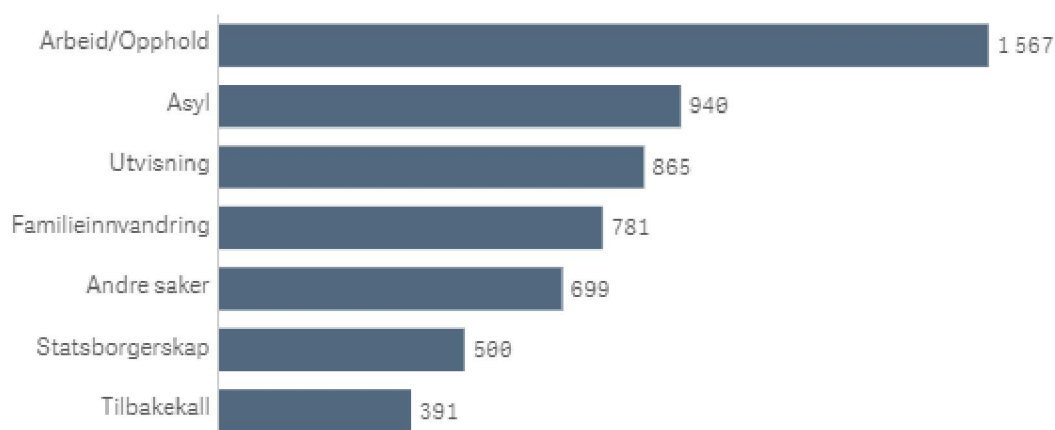
Figur 4: Behandlede saker 2020-2023 (alle saksgrupper)

¹ Saksgruppen Arbeid/opphold inneholder sakstyper som bl.a. arbeidssaker, studietillatelse, permanent oppholdstillatelse, EØS tillatelse og sesongarbeidstillatelse. Saksgruppen «Andre saker» inneholder bl.a. reisedokument, asyl fornyelse, visum og «nekte innreise».

Arbeid/opphold utgjorde den største saksgruppen av behandlede saker med 1 567 saker, opp fra 1 343 saker i 2022. Asyl var nest største saksgruppe med 940 saker, deretter utvisning med 865 saker.

Figur 5: Behandlede saker i 2023 etter saksgrupper

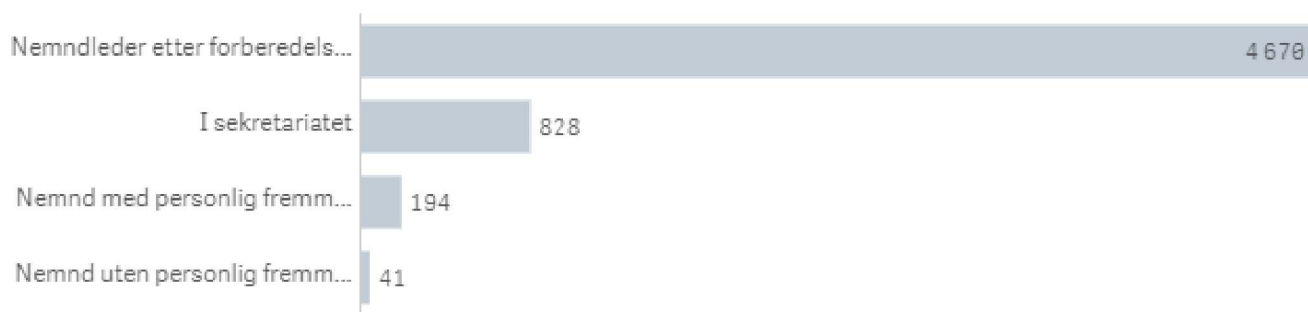

3.1.3 Avgjørelsesform

Totalt ble 235 saker avgjort i nemndmøte i 2023², tilsvarende 4,1 % av alle behandlede saker. I 2020, 2021 og 2022 utgjorde saker behandlet i nemndmøte hhv. 3,8 % 5,7 % og 4,7 %.

Av de 235 sakene som ble behandlet i nemndmøte i 2023 ble 194 behandlet *med* fremmøte av klager (83 %), mens 41 var *uten* fremmøte (17 %). Ingen saker ble avgjort i stornemnd i 2023.

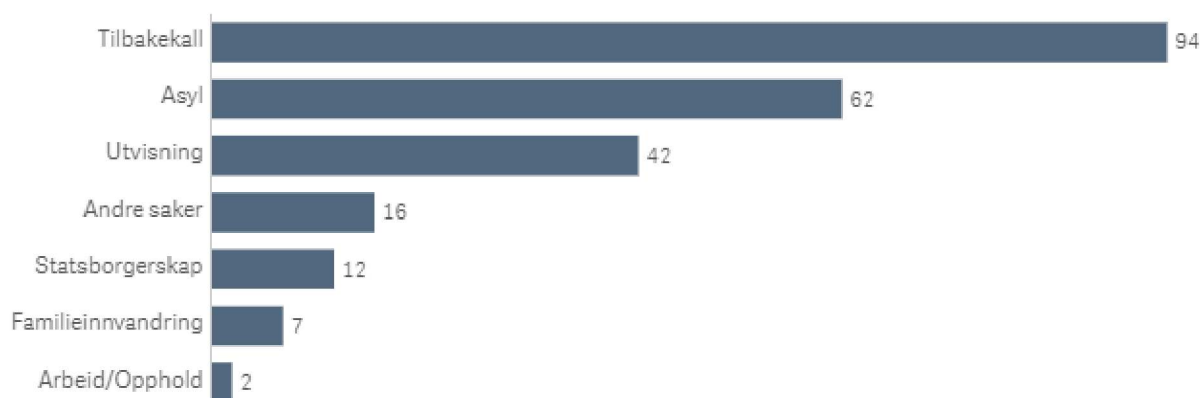
Figur 6: Behandlede saker 2023 etter avgjørelsesform

² I noen nemndmøter behandles flere enn én sak. Antall saker behandlet i nemndmøte for et år er derfor alltid høyere enn antall vedtak fattet i nemndmøte. UNE avholdt i 2023 157 nemndmøter, som omfattet 223 saker. Tallene for saker som har blitt behandlet i nemndmøte i løpet av et år og for de formelle avgjørelsene/vedtakene vil kunne avvike noe fra hverandre fordi de formelle vedtakene skrives i etterkant av nemndmøtene, og det derfor blir en viss tidsforskyvning mellom de to på tvers av kalenderår.

Tilbakekall utgjorde den største saksgruppen avgjort i nemndmøte i 2023 med 94 saker. Dette henger sammen med at det er obligatorisk nemndmøte med personlig fremmøte for klagesaker om tilbakekall av statsborgerskap. 56 saker som gjaldt tilbakekall av statsborgerskap ble avgjort i nemndmøte i 2023. For øvrige tilbakekallsaker var prosentandelen som gikk i nemndmøte på 11,9. Asylsaker utgjorde den nest største gruppen med 62 saker avgjort i nemndmøte (6,6 %), etterfulgt av 42 utvisningssaker (4,9 %).

Figur 7: Behandlede saker i nemndmøte 2023 etter saksgruppe

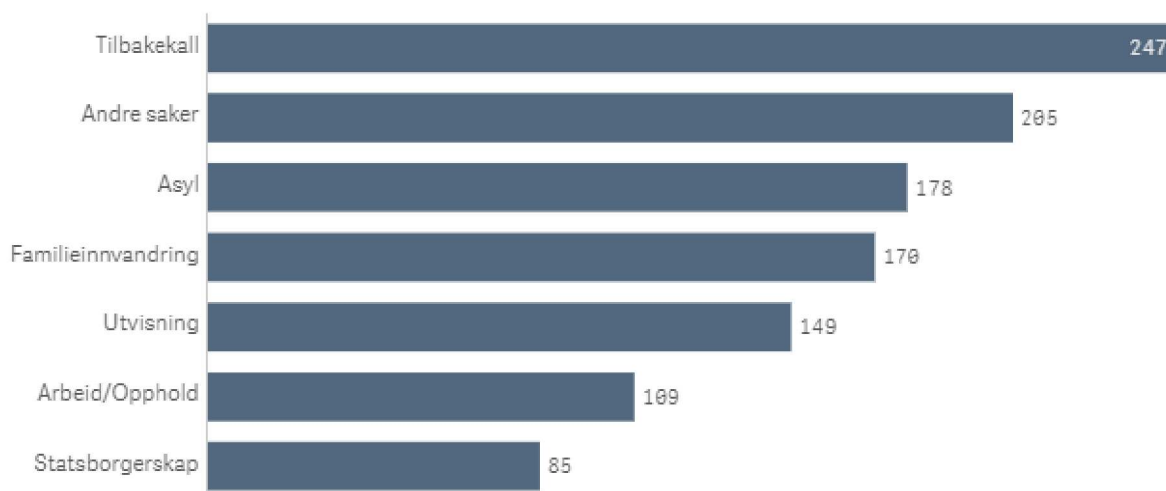
3.1.4 Saksbehandlingstider

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid var 154 dager samlet for alle saksgrupper i 2023, mot 168 og 166 dager i hhv. 2021 og 2022. *Tilbakekall* og *Andre saker*³ var de to saksgruppene med lengst gjennomsnittlig saksbehandlingstid, hhv. 247 dager og 205 dager. På den andre enden av skalaen var statsborgerskap og arbeid/opphold med hhv. 85 dager og 109 dager, jf. figur 8 nedenfor. Tallene inkluderer både klagesaker og omgjøringsanmodninger.

Sammenlignet med 2022 gikk saksbehandlingstiden ned for samtlige av de 7 hovedsaksgruppene.

³ Under denne saksgruppen hører reisedokument, visum, «nekte innreise» og asyl fornyelse, samt enkelte andre mindre sakstyper.

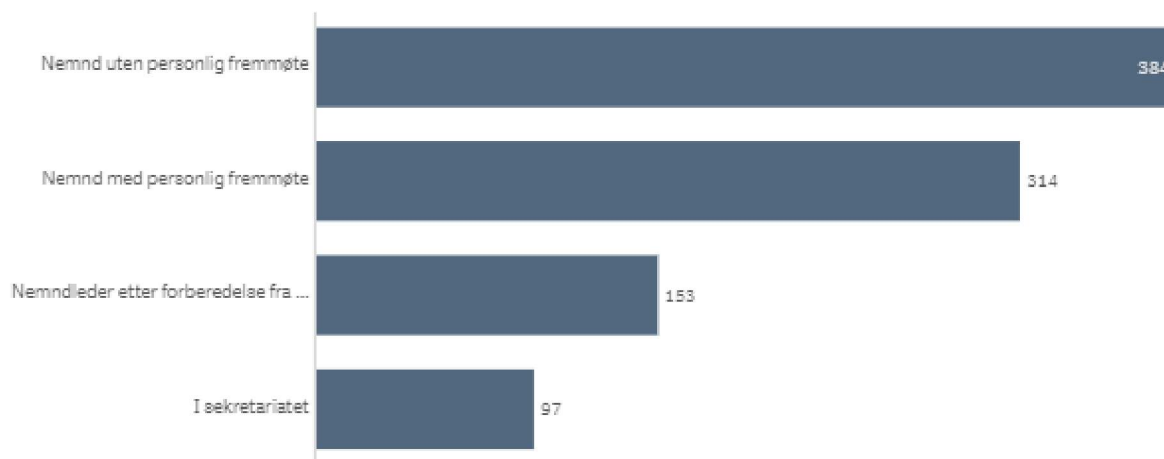
Figur 8: Gjennomsnittlig saksbehandlingstid 2023 etter saksgruppe

Totalt hadde saker avgjort i nemndmøte en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 325 dager, mot 302 dager i 2022. Av disse ser vi at saker avgjort i nemndmøte uten personlig fremmøte drar opp snittet med en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 390 dager. Saker avgjort i nemndmøte med personlig fremmøte hadde en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 307 dager.

Saker avgjort av nemndleder etter forberedelse fra sekretariatet hadde en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 155 dager, mens tilsvarende tall for saker der avgjørelsen ble fattet i sekretariatet var 97 dager.

Figur 9: Gjennomsnittlig saksbehandlingstid etter avgjørelsesform 2023

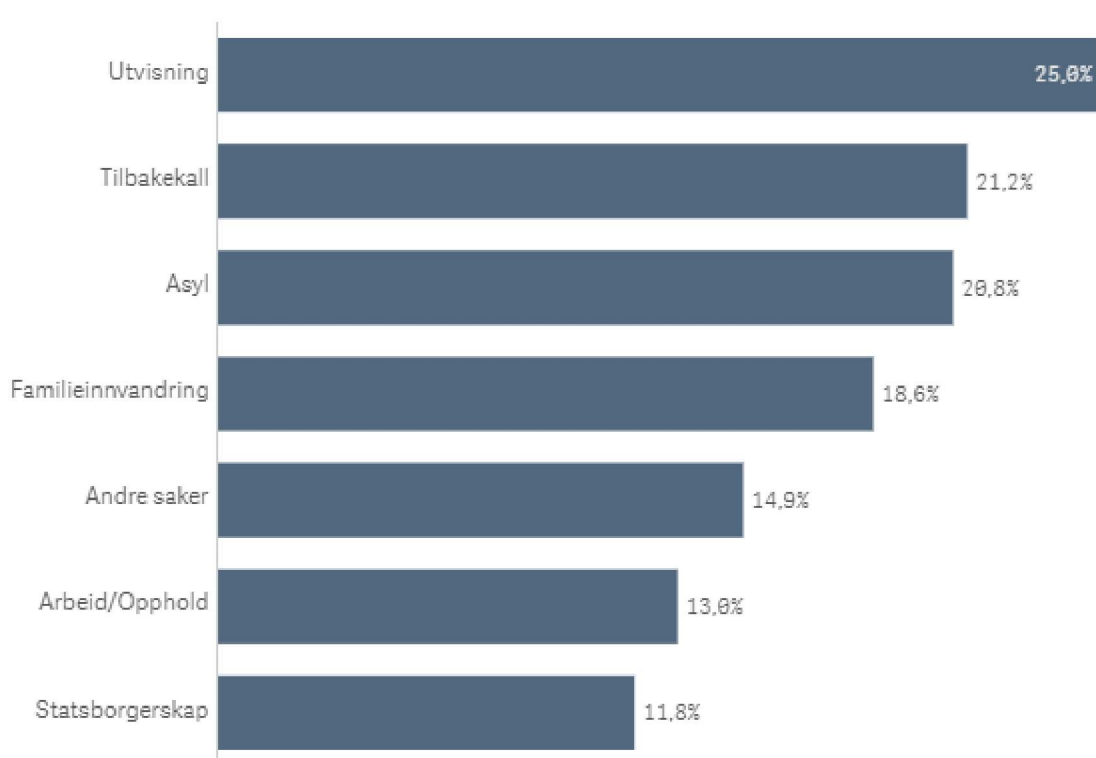

3.1.5 Omgjøring av tidligere vedtak i UDI og UNE

I 2023 ble tidligere vedtak omgjort i 1 009 av de behandlede sakene, tilsvarende 17,6 %. Dette var om lag på samme nivå som i 2022 (17,9 %). Tilsvarende andel for 2021 var 16,6 %.

For asylsakene utgjorde denne andelen 20,8 %, mens den for utvisning var 25,0 %. I saker om tilbakekall var tilsvarende andel 21,2 %. I 2023 var omgjøringsprosenten for klagesaker 14,0 %, mens den for omgjøringsanmodninger var på 35,0 %.

Figur 10: Andel av UNEs vedtak der tidligere vedtak ble omgjort etter saksgruppe, 2023

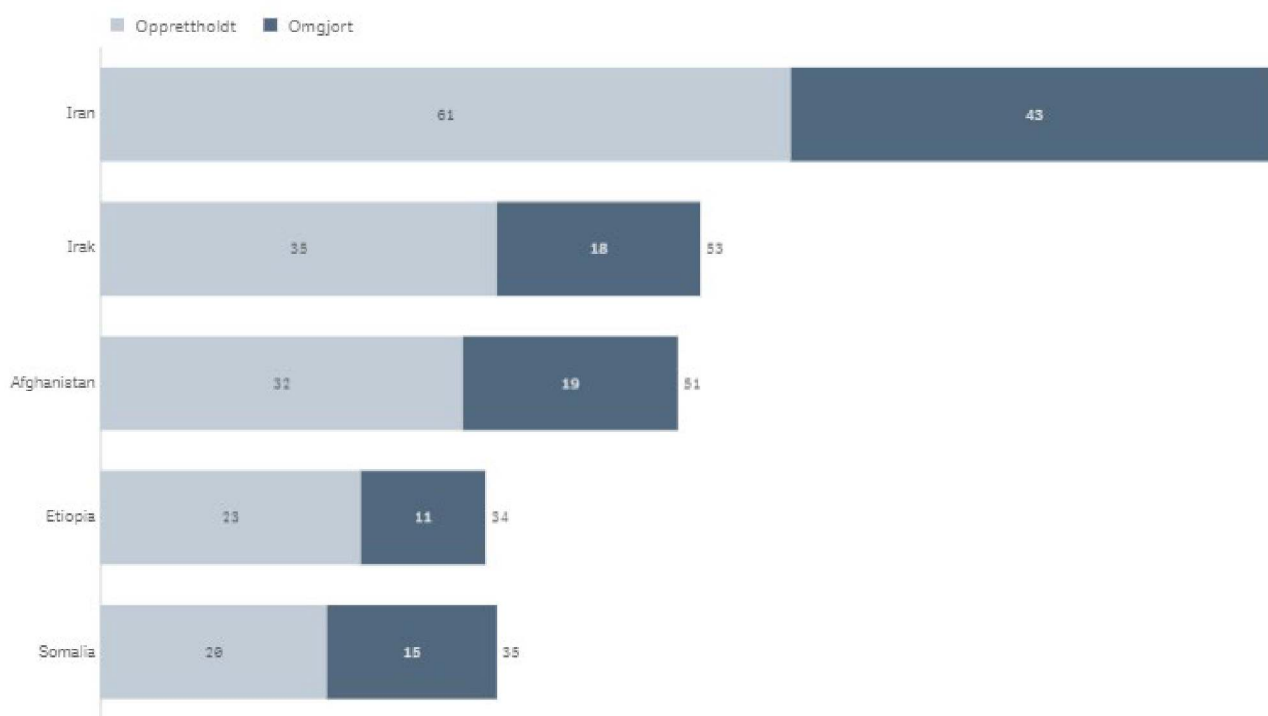
Når det gjelder saker som ble avgjort i nemndmøte var andelen omgjøringer på 56,6 %, herunder 68,3 % for saker avgjort i nemndmøte uten personlig fremmøte og 54,1 % for saker avgjort i nemndmøte med personlig fremmøte. Tilsvarende andeler for saker avgjort av nemndleder og av sekretariatet var hhv. 15,8 % og 16,6 %.

Tabell 2: Behandlede saker etter avgjørelsesform, samt andel av disse der tidligere vedtak ble omgjort

Behandlede saker etter avgjørelsesform 2023	Antall saker behandlet	Andel omgjort
Nemndmøte med personlig fremmøte	194	54,1%
Nemndmøte uten personlig fremmøte	41	68,3 %
Nemndleder etter forberedelse fra sekretariatet	4 670	15,8 %
I sekretariatet	828	16,6 %

Tabellen nedenfor viser utfall av realitetsbehandlede asylsaker for de 5 nasjonalitetene med flest avgjørelser i 2023. Iran, som var nasjonaliteten med flest avgjørelser, hadde en omgjøringsprosent på 41 %, etterfulgt av Irak som hadde en omgjøringsprosent på 34 %.

Figur 11: Utfall av realitetsbehandlede asylsaker 2023 fordelt på topp 5 nasjonaliteter

3.1.6 Ubehandlede saker

Antall saker

Antall ubehandlede saker økte med 1 106 saker fra 31.12.2022 til 31.12.2023, og endte på 3 582 saker. Økningen utgjør 45 %. Med unntak av saker om statsborgerskap har alle saksgrupper hatt en økning i beholdningen gjennom 2023. Det er arbeid/opphold som har økt mest i absolutte tall (381 saker), mens saker om familieinnvandring har hatt den største relative økningen (90 %).

Tabell 3: Ubehandlede saker (inkludert omgjøringsanmodninger) per 31.12. fordelt etter saksgruppe

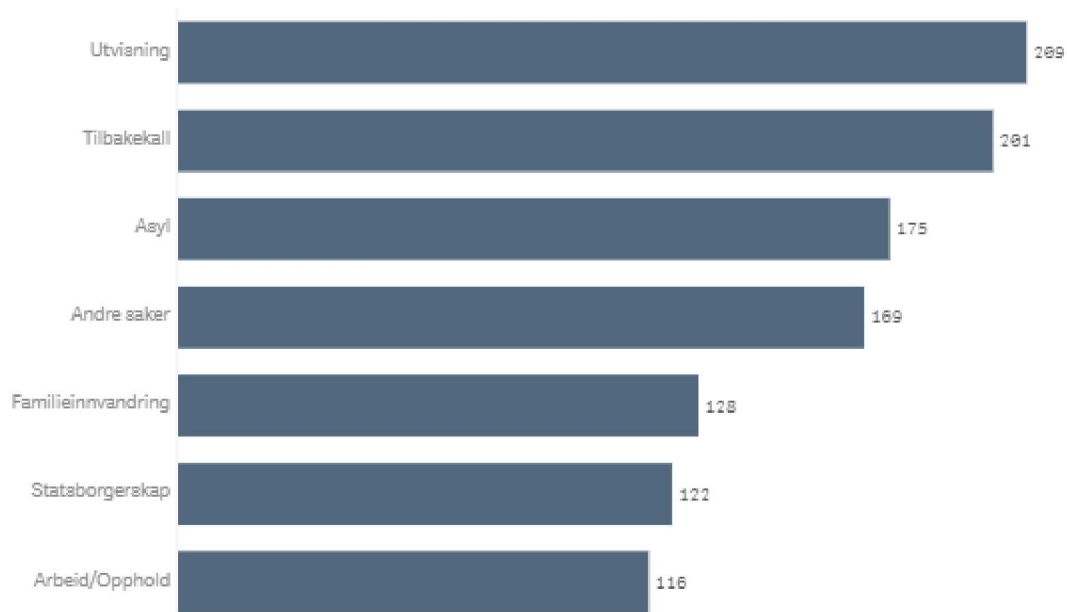
	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023
Asyl	489	376	494
Andre saker	330	410	581
Arbeid/opphold	503	579	960
Diverse	-	7	-
Familieinnvandring	294	349	663
Statsborgerskap	334	112	112
Tilbakekall	301	252	305
Utvisning	384	391	464
SUM	2 635	2 476	3 582

Alder på ubehandlede saker

Gjennomsnittlig alder på den samlede beholdningen av ubehandlede saker er tilnærmet uendret fra 31.12.2022 til 31.12.2023. Mens den ved forrige årsskifte var 156 dager, var den ved dette årsskiftet

på 155 dager. Det er saker om utvisning og tilbakekall som har den høyeste gjennomsnittsalderen, hhv. 209 dager og 201 dager.

Figur 12: Gjennomsnittlig alder på ubehandlede saker (klager og omgjøringsanm.) fordelt på saksgrupper per 31.12.2023

3.1.7 Rettssaker/rettskraftige dommer

Når UNE opprettholder et avslag fra UDI, er det et endelig vedtak etter forvaltningsloven. Det er da mulig å saksøke staten ved UNE med påstand om at domstolen skal kjenne UNE-vedtaket ugyldig. Avhengig av sakstype og søksmålsgrunnlag kan domstolen kjenne et vedtak ugyldig på grunn av blant annet saksbehandlingsfeil, feil bevisvurdering, feil bruk av loven eller at vedtaket er grovt urimelig eller uforholdsmessig.

Motivet for en eventuell anke fra statens side kan være knyttet til betydningen for etterfølgende saker. Når det gjelder anke fra tingretten til lagmannsretten kan det også være at UNE anker dersom vi er uenig i rettens faktiske eller rettslige vurderinger i den konkrete saken. UNE anker derfor ikke først og fremst på grunn av utfallet, men på grunn av premissene.

Staten ved UNE fikk 35 rettskraftige dommer i 2023 (både tingretten og lagmannsretten). Av disse fikk staten medhold i 23 (66 %) og saksøkeren i 12 (34 %) av dommene. Tilsvarende tall for 2022 var 53 rettskraftige dommer, der staten fikk medhold i 29 dommer (55 %) og saksøkeren i 24 dommer (45 %).

Tabell 4 viser tallet på hovedforhandlinger og dager i retten for årene 2018–2023.⁴ I 2023 var UNE 150 dager i retten, mot 155 i 2022 og 224 i 2020. Det gjennomsnittlige tallet på dager i retten per sak var 2 i 2023, omtrent det samme som i 2022.

⁴ Tallene baserer seg på manuelle registreringer og kan være noe lavere enn det reelle.

Tabell 4: Rettssaksarbeid 2018-2023

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Antall hovedforhandlinger	143	150	121	102	68	64
Antall dager i retten	331	360	261	224	155	150

3.2 Rapportering i samsvar med tildelingsbrevet for 2023 og virksomhetsinstruks mv.

3.2.1 Mål 1: Klagere får sin sak korrekt behandlet uten ugrunnet opphold

UNE skal gi en kort vurdering av antatt effekt virksomhetens aktiviteter og resultater har hatt på målet.

UNE har i 2023 opprettholdt de høye kravene vi stiller til kvalitet for å sikre en korrekt og rettsikker behandling av alle saker. UNE vektlegger å ha høyt kompetente medarbeidere og gode rammer som understøtter kvaliteten i saksbehandlingen.

Når det gjelder saksbehandlingstider gikk den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for ferdigbehandlede saker samlet sett ned fra 166 dager i 2022 til 154 dager i 2023.

Saksbehandlingstiden gikk ned for samtlige av de 7 hovedsaksgruppene, jf. pkt. 3.1.4.

Imidlertid har utviklingen gjennom 2023 vært negativ med tanke på størrelsen på beholdningen av ubehandlede saker. UNE økte i 2023 saksavviklingen med om lag 240 flere saker enn året før, men saksinngangen ble vesentlig høyere enn i 2022, og økte med 31 % (fra ca. 5 350 i 2022 til ca. 7 030 i 2023). Dette var også betydelig høyere enn hva gjeldende prognoser tilsa ved inngangen til 2023.

Som konsekvens av dette økte den samlede beholdningen av saker til behandling gjennom året med ca. 1 100 saker, fra 2 476 per 31.12.2022 til 3 582 per 31.12.2023. Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden bevegde seg derfor gradvis oppover gjennom 2023: fra 139 dager i første tertial, til 148 dager i 2. tertial og 169 dager i 3. tertial. Økningen i beholdningen vil også medvirke til ytterligere økte saksbehandlingstider inn i 2024.

UNE har i 2023 hatt som en ambisjon å bygge ned antall saker over ett år i beholdning. Dette har vi ikke lyktes med. Vi har imidlertid klart å holde antallet relativt stabilt (fra 268 saker ved inngangen til året til 264 ved utgangen) i en situasjon der totalbeholdningen har vært økende. Samtidig har gjennomsnittlig alder på den samlede beholdningen holdt seg på om lag samme nivå (156 dager per 31.12.2022 til 155 dager per 31.12.2023).

3.2.2 Styringsparameter 1 – Saksbehandlingstid for asylsaker klage

Tabell 5: SP1-Saksbehandlingstid for klagesaker asyl

Styringsparameter fra tildelingsbrev	Resultatkrav/ambisjonsnivå	Resultat
SP 1 Saksbehandlingstid i asylsaker (klage)	Førstegangssøknader om asyl skal behandles så raskt som mulig. Saksbehandlingstiden i UNE skal være under 120 dager (4 md.) for minst 70 pst. av sakene, samtidig som alder på gjenværende portefølje ikke øker (gjennomsnitt per 31.12.2022). Omgjøringsanmodninger omfattes ikke.	64,4 prosent av sakene ble ferdigbehandlet under 120 dager. Alder på gjenværende portefølje ble redusert med 10 dager.

UNE nådde ikke resultatkravet satt for asylsaker klage for 2023. 64,4 % av behandlede førstegangssøknader om asyl hadde en saksbehandlingstid på under 120 dager. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for klagesakene var 128 dager. Gjennomsnittsalderen på beholdningen av ubehandlede klagesaker har gått ned fra 132 dager til 116 dager. Porteføljen av klagesaker økte fra 138 til 333 saker gjennom året.

3.2.3 Nærmere om status på porteføljen for klagesaker asyl (SP1)

I beskrivelsen under styringsparameter 1 i tildelingsbrevet står det:

«Saksbehandlingstid i asylsaker er en vesentlig indikator på måloppnåelse knyttet til målet om at klagere skal få saken behandlet «uten ugrunnet opphold».

Kort saksbehandlingstid legger grunnlag for rask retur av personer uten beskyttelsesbehov, noe som fører til at det blir mindre attraktivt for personer uten beskyttelsesbehov å søke asyl i Norge. Asylsøkere som etter kort tid får omgjort sitt vedtak av UNE kommer også raskere inn i et integreringsløp, herunder mulighet til raskere å komme i gang med utdanning/arbeid. Kort saksbehandlingstid kan videre gi reduserte utgifter til mottak, forutsatt at vedtakene blir effektivt (retur/ bosetting).

Til årsrapporten ber departementet om at UNE redegjør for status og utvikling i porteføljen av alle asylklagesaker, herunder problemstillinger knyttet til saksbehandlingstider, omfang av og alder på ubehandlede saker, prioriteringer innenfor saksporteføljen, samt gjør en helhetlig vurdering av måloppnåelsen.»

Med klagesaker asyl mener vi her alle klagesaker knyttet til asylfeltet/beskyttelse, inkludert ikke-realitetsbehandlede saker, hvorav Dublin-sakene⁵ er den viktigste undergruppen.

UNE mottok 1 071 asylsaker i 2023, hvorav 811 klagesaker og 260 omgjøringsanmodninger. Det ble fattet 940 vedtak, hvorav 610 i klagesaker. I tillegg ble 8 saker henlagt. Dette har gjort at porteføljen

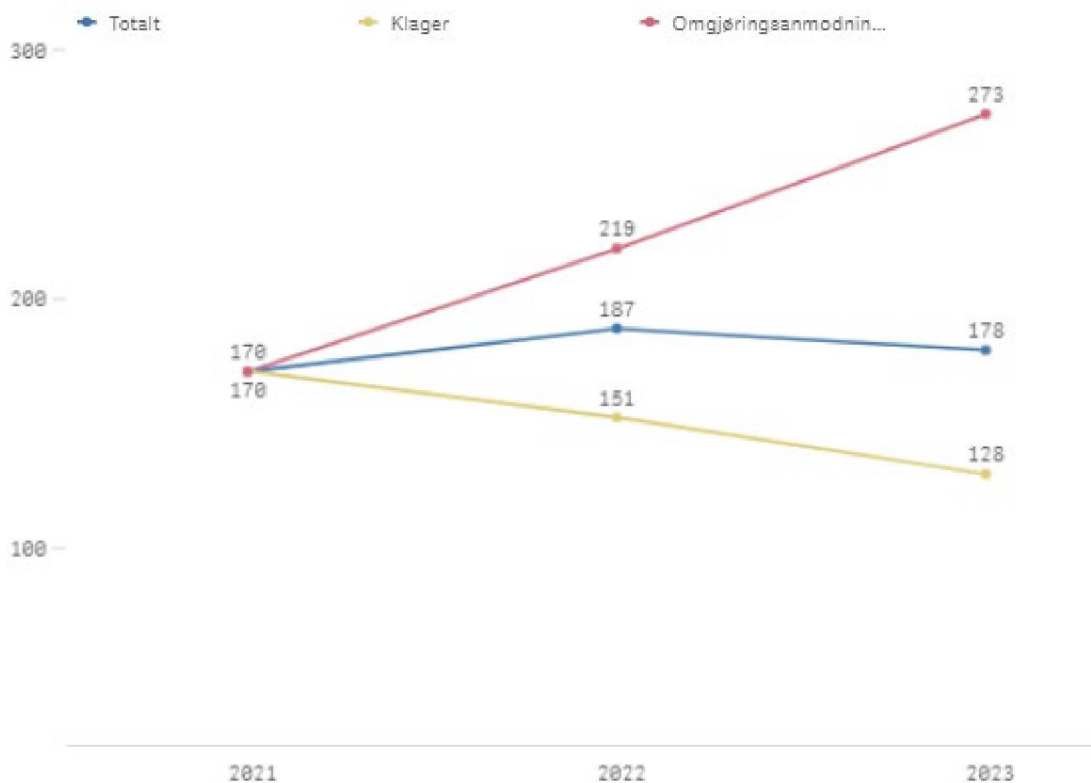
⁵ «Dublin-sak» innebærer at det vurderes om et annet europeisk land skal behandle asylsøknader fra personer som har blitt registrert eller fått visum i et annet land enn Norge. Dette reguleres gjennom et felles, europeisk regelverk som kalles Dublin-forordningen.

av klagesaker økte fra 138 til 333 saker. Samtidig har gjennomsnittlig alder på porteføljen av klagesaker gått ned med 10 dager, fra 132 dager per 31.12.2022 til 116 dager per 31.12.2023.

Gjennomsnittlig alder på porteføljen av asyl omgjøringsanmodninger var svært høy ved inngangen til 2023 (nærmere 300 dager). For å unngå at denne økte enda mer ble størrelsen på beholdningen av omgjøringsanmodninger nedarbeidet fra 230 til 161. Samlet sett var beholdningen av asylsaker på 494 saker per 31.12.2023.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for asylsaker samlet var 178 dager, ned fra 189 i 2022. For klagesaker var den 128 dager, mens den for omgjøringsanmodninger var 273 dager, jf. figur 13.

Figur 13: Utvikling i gjennomsnittlig saksbehandlingstid for asylsaker siste 3 år

Tabell 6: Antall ubehandlede asylsaker per 31.12. siste tre år

Sakstype	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023
Asylsaker samlet	489	376	494

Realitetsbehandlede saker

Av det totale antallet realitetsbehandlede asylsaker i 2023 utgjorde klagesakene 44 %, mens resterende 56 % var omgjøringsanmodninger. Av de 610 behandlede asyl klagesakene i 2023 ble 250

realitetsbehandlet. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for disse sakene gikk opp med 12 dager, fra 173 dager i 2022 til 185 dager i 2023. 7,6 % ble behandlet i nemndmøte.

Antall innkomne saker i 2023 var 356, slik at antallet ubehandlede saker økte fra 108 til 218. Samtidig gikk gjennomsnittlig alder på disse ned med 32 dager, fra 151 til 119 dager.

De tre landporteføljene med flest behandlede klagesaker realitet i 2023 var Georgia (23), Tyrkia (23) og Somalia (22).

UNE mottok 260 og behandlet 319 realitet omgjøringsanmodninger, slik at beholdningen her ble nedarbeidet med ca. 60 saker. Her var omgjøringsandelen 38 %. 13 % av sakene ble behandlet i nemndmøte. Landporteføljene med flest behandlede omgjøringsanmodninger realitet var Iran (93), Irak (44) og Afghanistan (35).

UNE hadde i 2023 kun omgjøringsanmodninger knyttet til Gaza, dvs. ingen klagesaker. UNE prioriterte både nye og eldre omgjøringsbegjæringer Gaza fra og med november 2023.

UNE mottok i 2023 108 klagesaker der Ukraina var nasjonalitet. Kun 6 av disse var saker til realitetsbehandling. De resterende 102 sakene var Dublin- og trygt 3.-landsaker.

Ikke-realitetsbehandlede saker

360 av de behandlede asyl klagesakene var av kategorien «ikke-realitetsbehandlede saker», dvs. at disse ble kategorisert som Dublin-saker eller trygt 3.-landsaker. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for disse sakene var 84 dager, ned fra 121 dager i 2022. 9 behandlede saker av denne typen var omgjøringsanmodninger.

UNE mottok 449 Dublin klagesaker fra UDI i 2023, mot 119 i 2021 og 162 i 2022. Dette har medvirket til at antallet ubehandlede saker økte fra 30 ved inngangen av året til 115 ved utgangen, mens gjennomsnittlig alder på denne underporteføljen for samme periode har gått opp fra 63 dager til 110 dager.

2023 har vært kjennetegnet ved en svært ujevn inngang i Dublin-sakene fra UDI: mars og april sto alene for nesten halvparten av de innkomne sakene. Dette skaper utfordringer for god saksflyt, planlegging og fleksibilitet i UNE.

De tre største returlandene blant behandlede Dublin/ trygt tredjeland klagesakene i 2023 var Polen (99), Tyskland (58) og Spania (53).

Nærmere om vurdering av utsatt iverksetting i Dublinsaker

UNE mottok 585 begjæringer fra UDI om å vurdere utsatt iverksetting ifm. klager på Dublin-vedtak i 2023, og behandlet 524. Antall mottatte UIV-begjæringer var langt høyere enn i 2021 og 2022, da vi mottok hhv. 101 og 369.

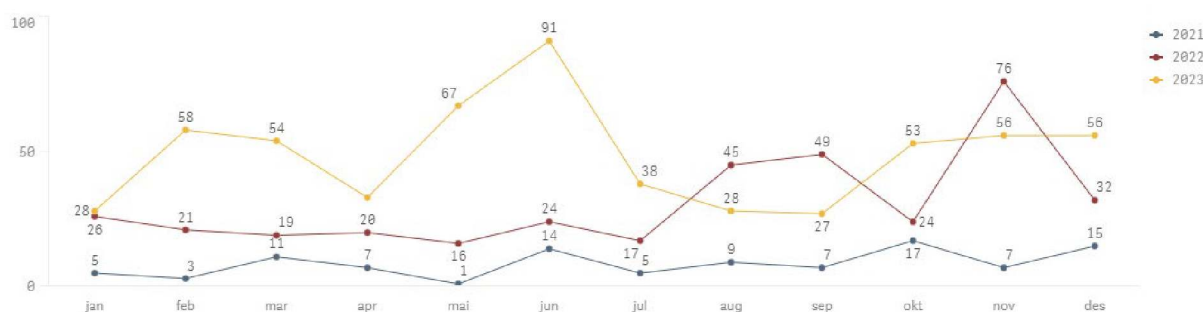
Det er et krav etter Dublin III-forordningen som kom i 2013 at to uavhengige instanser har vurdert en Dublin-sak før uttransportering til ansvarslandet kan skje. Politiets utlendingsenhet kan derfor ikke

uttransportere før UNE har tatt stilling til spørsmålet om utsatt iverksetting.⁶ Fordi det er mye kortere begjæringsfrist enn klagefrist når UNE mottar disse klagesakene, så skjer dette i to forskjellige prosesser. Først bes UNE om å ta stilling til spørsmålet om utsatt iverksetting. Deretter sendes klagesaken over til UNE når denne er ferdigbehandlet av UDI, og så sant UDI opprettholder sitt tidligere vedtak. Det er med andre ord avgjørende for flyten i utlendingskjeden at UNE tar rask beslutning om utsatt iverksetting, da dette legger til rette for rask retur og effektivitet i hele kjeden. For at asylkjeden skal nå sitt mål om rask retur av personer uten grunnlag for lovlig opphold, prioriterer derfor UNE å ta rask stilling til spørsmålet om utsatt iverksetting (UIV).

Den todelte prosessen innebærer at en stor del av ressursinnsatsen for UNEs del i disse sakene gjøres ifm. vurderingen av UIV, og at vi kan basere oss på dette arbeidet når (og hvis) vi mottar selve klagesaken fra UDI. I hvor stor grad vi kan gjøre nytte av dette avhenger imidlertid av hvor lang tid det tar før vi mottar klagesaken fra UDI, da en slik "ubalanse" mellom UIV vurdering og klagesaksbehandling tidsmessig gir eller kan gi merarbeid fordi vi ikke kan bygge direkte på vår UIV vurdering.

Saksinngangen for UIV Dublin vurderinger (585 begjæringer) har i 2023 vært betydelig større enn hva saksinngangen har vært for Dublin klagesaker. I tillegg har UIV saksinngangen vært relativt ujevn i 2023, jf. figur 15 nedenfor. Dette har vært med på å skape utfordringer for effektiv ressursbruk og jevn saksflyt i UNE i 2023.

Figur 14: Antall innkomne Dublin UIV-saker 2021- 2023 per måned

⁶ Det følger av utl. § 90 tredje ledd siste setning at Utlendingsdirektoratets vedtak ikke kan iverksettes «før Utlendingsnemnda har tatt stilling til begjæringen om utsatt iverksetting eller behandlet klagen på vedtaket».

3.2.4 Styringsparameter 2 – Størrelse og alder på beholdningen av ubehandlede oppholdssaker klage

Tabell 7: SP2-Størrelse og alder på beholdning av ubehandlede klagesaker opphold

Styringsparameter fra tildelingsbrev	Resultatkrav/ambisjonsnivå	Resultat
SP 2 Størrelse og alder på beholdningen av ubehandlede oppholdssaker (klage)	Størrelsen på beholdningen av ubehandlede oppholdssaker klage reduseres med minst 200 saker i løpet av året samtidig som alder på gjenværende portefølje ikke øker (gjennomsnitt per 31.12.2022). Omgjøringsanmodninger omfattes ikke.	Beholdningen økte med ca. 1 050 saker. Alder på gjenværende portefølje gikk opp med 11 dager.

UNE lykkes ikke å nå dette resultatkravet. Beholdningen av oppholdssaker klage økte med ca. 1 050 saker, fra ca. 1 820 per 31.12.2022 til ca. 2 870 per 31.12.2023. Gjennomsnittlig alder på beholdningen av ubehandlede klagesaker opphold økte med 11 dager, fra 132 dager per 31.12.2022 til 143 dager per 31.12.2023.

Resultatkravet/ ambisjonsnivået om å bygge ned beholdningen av oppholdssaker klage var basert på en prognose på 3 740 innkomne opphold klagesaker i BGU-prognosen fra oktober 2022, og at UNE dermed behandlet 3 940 saker.

UNE behandlet 4 180 oppholdssaker klage (altså ca. 240 over det planlagte). I tillegg ble 81 saker henlagt. På den annen side mottok vi 5 330 oppholdssaker klage fra UDI, over 1 300 flere saker enn hva prognosen tilsa på planleggingstidspunktet.

3.2.5. Nærmere om status på porteføljen for oppholdssaker (SP2)

I beskrivelsen under styringsparameter 2 i tildelingsbrevet står det:

«UNE skal i rapporteringen redegjøre for status og utvikling i porteføljen av oppholdssaker (inkludert utvisnings- og tilbakekallssaker). Det skal legges vekt på saksbehandlingstid, omfang og alder på ubehandlede saker, samt prioriteringer og utfordringer innenfor saksporteføljen.»

Oppholdssaker samlet

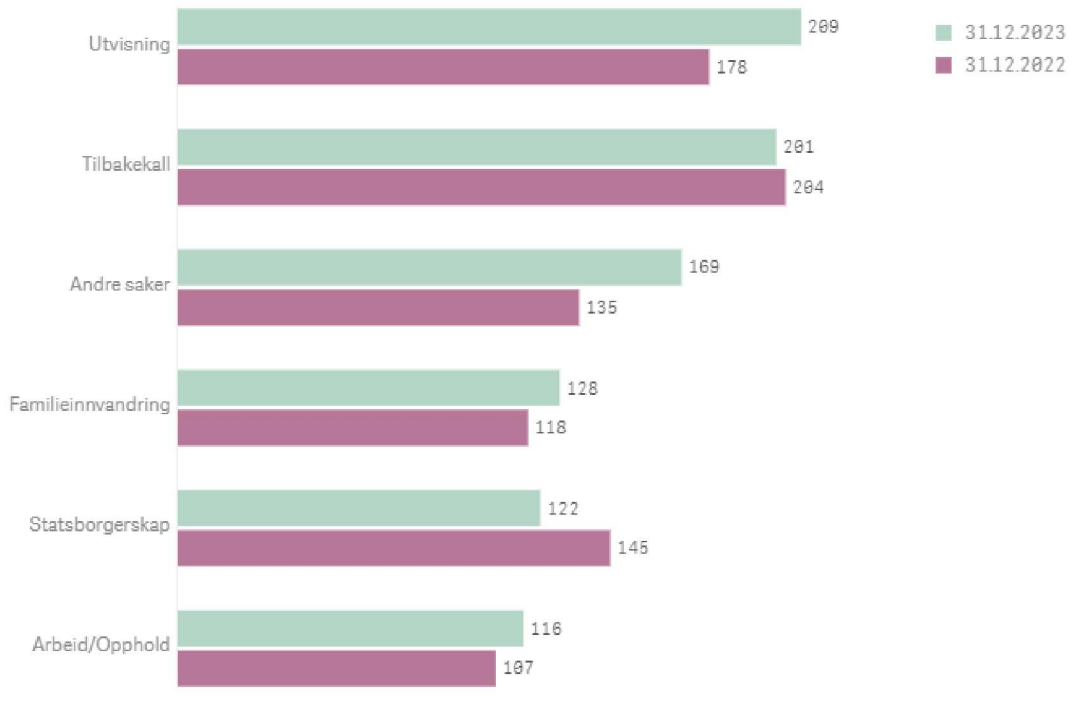
Under begrepet oppholdssaker regnes alle saker som UNE ikke kategoriserer som asylsaker. I 2023 mottok UNE 5 958 saker i denne kategorien, hvorav 5 330 var klagesaker og 628 var omgjøringsanmodninger. Antall behandlede oppholdssaker var 4 803, hvorav 4 180 klagesaker og 620 omgjøringsanmodninger. I tillegg ble 85 oppholdssaker henlagt. UNEs beholdning av oppholdssaker økte dermed med ca. 1 070 saker, fra ca. 2 030 til ca. 3080. Tabellen under viser antall ubehandlede oppholdssaker per 31.12 de siste tre årene.

Tabell 8: Antall ubehandlede oppholdssaker per 31.12. siste tre år

Sakstype	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023
Oppholdssaker	2 148	2 033	3 083

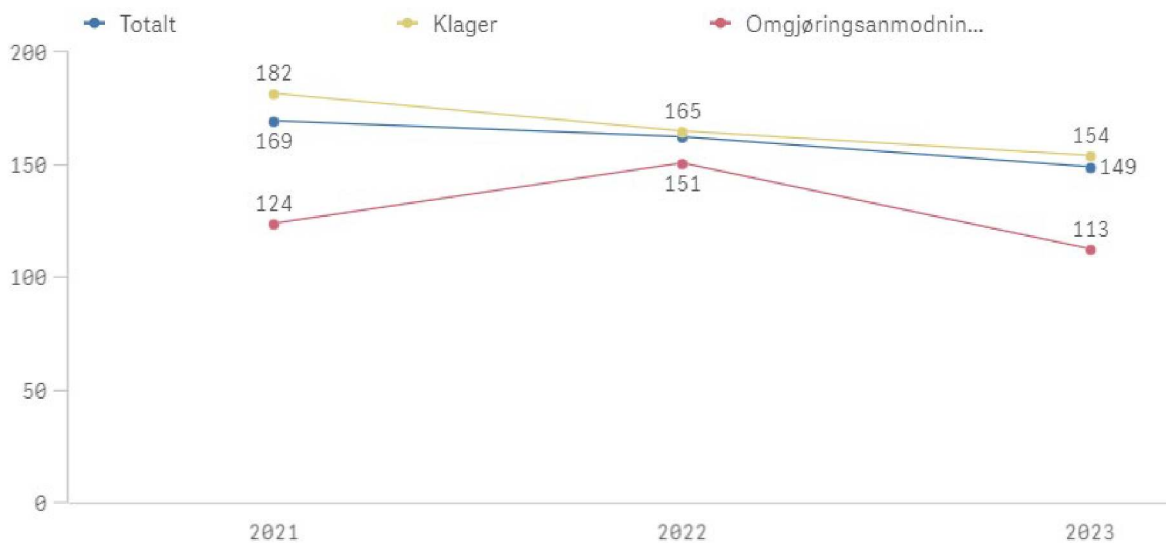
Gjennomsnittlig alder på samlet beholdning av oppholdssaker (klager og omgjøringsanmodninger) har gått opp fra 142 dager per 31.12.2022 til 151 dager per 31.12.2023. Ved utgangen av 2023 var det utvisningsaker som hadde høyest gjennomsnittsalder med 209 dager, se figur 15.

Figur 15: Alder på ubehandlede oppholdssaker (inkl. omgjøringsanm.) per saksgruppe per 31.12.2022 og 31.12.2023

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid ble redusert i 2023 ift. 2022 både for klagesaker og omgjøringsanmodninger. Samlet sett gikk gjennomsnittet ned fra 163 dager i 2022 til 149 dager i 2023, jf. figur 16.

Figur 16: Utvikling i gjennomsnittlig saksbehandlingstid for oppholdssaker siste tre år

Utvisning

I 2023 mottok UNE 953 utvisningssaker, hvorav 718 (75 %) klagesaker og 235 (25 %) omgjøringsanmodninger. UNE behandlet 865 saker, hvorav 650 klagesaker og 214 omgjøringsanmodninger. I tillegg ble 5 saker henlagt. Antall ubehandlede saker økte dermed med 80, fra 382 til 462. Gjennomsnittlig alder på den gjenværende porteføljen økte fra 179 dager til 209 dager.

Totalt ble 218 utvisningssaker helt eller delvis omgjort, dvs. 25 % av sakene. 4,9 % av sakene ble behandlet i nemndmøte.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid var 149 dager, ned fra 163 dager i 2022. For klagesakene gikk saksbehandlingstiden ned fra 174 dager i 2022 til 160 dager i 2023, mens tilsvarende for omgjøringsanmodningene var hhv. 131 og 106 dager.

Det vises for øvrig til omtale under pkt. 3.2.9 der det redegjøres for styringsparameter for utvisning klagesaker.

Familieinnvandring

I 2023 mottok UNE 1 141 familieinnvandringssaker, mot 563 i 2022. Av de 1 141 var 1 039 klagesaker (91 %) og 102 omgjøringsanmodninger (9 %). Antall innkomne klagesaker mottatt fra UDI var betydelig høyere enn for de tre foregående årene, da UNE mottok 677, 546 og 477 slike saker i hhv. 2020, 2021 og 2022. Saksinngangen har vært ujevn gjennom året, og betydelig høyere enn hva prognosene tidligere på året skulle tilsi. Dette har medvirket til at antall ubehandlede familieinnvandringssaker har blitt mer enn fordoblet, fra 323 per 31.12.2022 til 664 per 31.12.2023, på tross av at UNE behandlet flere klagesaker i 2023 enn året før.

Samlet sett har UNE behandlet 781 familieinnvandringssaker i 2023, mot 527 i 2022. Av disse 781 var 677 (86,7 %) klagesaker og 103 (13,3 %) omgjøringsanmodninger. I tillegg ble 19 saker henlagt. Prosentandel avgjort i nemndmøte var 0,9.

Antall omgjorte saker var 146 i 2023, noe som gir en omgjøringsprosenten på 18,7 %. Noen omgjøringer skyldes at vilkåret UDI avslo på ble innfridd før UNE behandlet klagen, slik at saken ble returnert til UDI for å ta stilling til øvrige vilkår.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid var på 171 dager for klage- og omgjøringsanmodninger samlet, ned fra 174 dager i 2022. For klagesaker var den på 177 dager (opp fra 164 dager i 2022) mens den for omgjøringsanmodninger var på 131 (210 dager i 2022). Den store økningen i beholdningen av familieinnvandringssaker gjennom 2023, vil imidlertid gjøre at saksbehandlingstidene for familieinnvandringssaker vil øke i tiden framover.

Tilbakekall av tillatelser

Se pkt. 3.2.10 for omtale av tilbakekallsporteføljen.

Statsborgerskap

I 2023 mottok UNE 506 statsborgersaker, 443 klagesaker (87,5 %) og 63 omgjøringsanmodninger (12,5 %). Dette var en nedgang fra 2022, da vi mottok totalt 737 statsborgersaker. Videre behandlet UNE 500 saker (ned fra 954 i 2022), hvorav 433 klagesaker og 67 omgjøringsanmodninger. 2,4 % av sakene ble behandlet i nemndmøte. 2 saker ble henlagt. Beholdningen av ubehandlede statsborgersaker ble dermed holdt tilnærmet uendret (fra 108 saker per 31.12.2022 til 112 saker per 31.12.2023). Gjennomsnittlig alder på beholdningen ble imidlertid redusert med 24 dager, fra 146 dager til 122 dager.

59 saker ble helt eller delvis omgjort, dvs. 12 %.

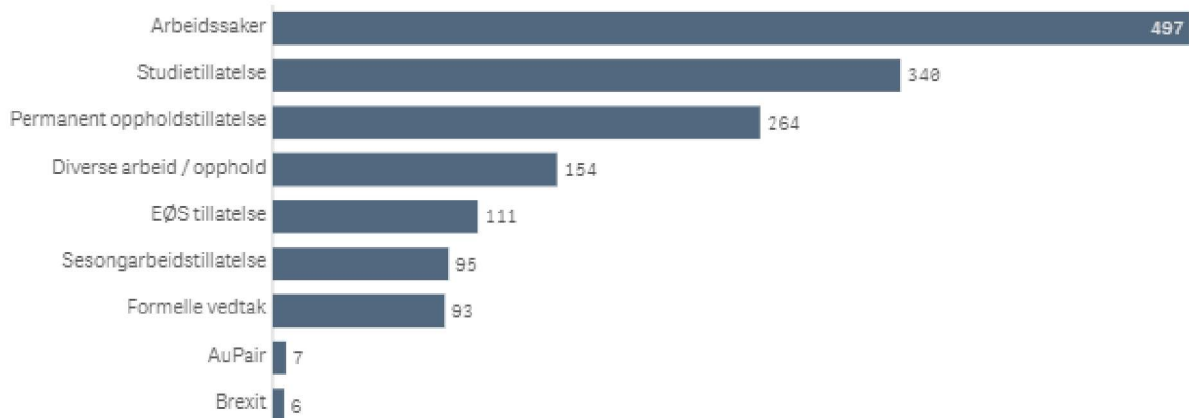
Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden i 2023 var 85 dager, ned fra 109 dager i 2022. Dette var i stor grad et resultat av at beholdningen ble betydelig nedarbeidet i 2022.

Arbeid/opphold

Under denne saksgruppen tilhører bl.a. arbeidssaker, studietillatelse, permanent oppholdstillatelse, EØS tillatelse og sesongarbeidstillatelse. I 2023 mottok UNE 1 970 saker tilhørende denne saksgruppen. Dette var en betydelig økning ift. 2022, da UNE mottok 1 466 saker. 1 872 av sakene mottatt i 2023 var klagesaker (95 %), mens 98 var omgjøringsanmodninger.

UNE behandlet til sammen 1 567 saker i 2023, hvorav 1 469 klagesaker. I tillegg ble 47 saker henlagt. Det var arbeidssaker det ble behandlet flest av (497), etterfulgt av studietillatelse (340) og permanent oppholdstillatelse (264), se figur 17 nedenfor.

Figur 17: Antall behandlede saker i saksgruppen arbeid/opphold i 2023 fordelt på ulike sakstyper

Beholdningen økte med 357 saker, fra 585 per 31.12.2022 til 942 per 31.12.2023. Det er imidlertid her en del forskjeller mellom de ulike delporteføljene. Det var sakstypen arbeidssaker som stod for mesteparten av denne økningen: denne sakstypen økte fra 209 til 487. I gjennomsnitt har alderen på beholdningen av ubehandlede saker blitt redusert fra 156 dager per 31.12.2021 til 106 dager per 31.12.2022.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid samlet for klager og omgjøringsanmodninger gikk ned fra 137 dager i 2022 til 108 dager i 2023. For klagesakene var saksbehandlingstiden på 111 dager, mens den for omgjøringsanmodningene var 68 dager. EØS-tillatelse hadde den lengste saksbehandlingstiden av de ulike sakstypene med 291 dager. Dette var likevel en reduksjon ift. 2021 og 2022 da tilsvarende

saksbehandlingstid var på hhv. 348 dager og 306 dager. På motsatt ende av skalaen kom sesongarbeidstillatelser med 12 dager og studietillatelser med 51 dager.

Gjennomsnittlig alder på gjenværende portefølje av arbeid/opphold-saker gikk opp fra 108 dager per 31.12.2022 til 117 dager per 31.12.2023.

204 saker ble helt eller delvis omgjort, dvs. 13 %. 2 av sakene ble behandlet i nemndmøte (0,1 %).

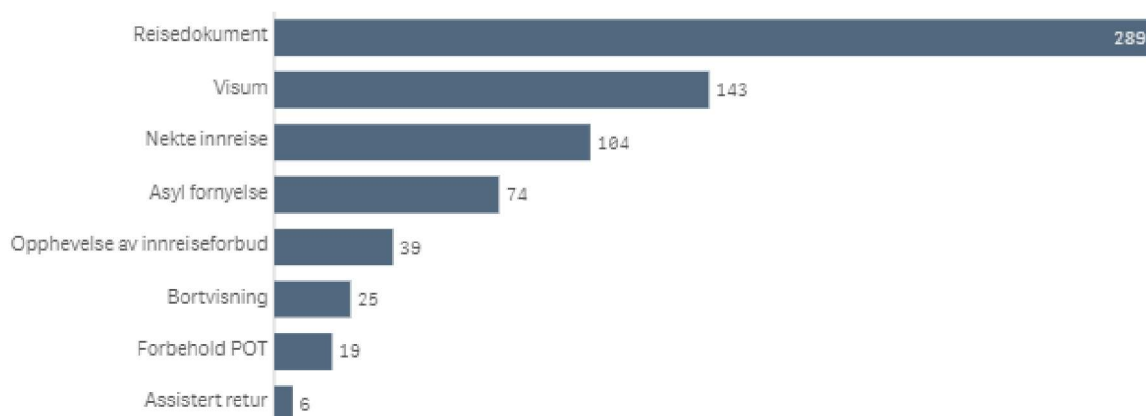
«Andre saker»

Under denne saksgruppen hører bl.a. reisedokument, visum, nekte innreise og asyl fornyelse. I 2023 mottok UNE 916 saker i saksgruppen, hvorav 863 klagesaker og 53 omgjøringsanmodninger.

Reisedokument var største underkategori med 286 innkomne saker, foran visum (255) og nekte innreise (156).

UNE behandlet 699 saker, hvorav 636 klagesaker og 63 omgjøringsanmodninger. 10 saker ble henlagt. Reisedokument var største underkategori med 289 behandlede saker, foran visum (143) og nekte innreise (104), se figur 18 under.

Figur 18: Antall behandlede saker i saksgruppen «andre saker» 2023 fordelt på ulike sakstyper

Samlet beholdning av ubehandlede saker økte gjennom 2023 med ca. 200 saker, og var per 31.12.2023 på 594 saker. Det var visumsaker som stod for mesteparten av denne økningen.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid samlet for «andre saker» var på 205 dager i 2023 (herunder 209 dager for klagesaker og 168 dager for omgjøringsanmodninger), ned fra 213 dager i 2022. Det var opphevelse av innreiseforbud (39 behandlede saker) som hadde den lengste saksbehandlingstiden med 359 dager, mens bortvisning (25 saker) hadde 274 dager som gjennomsnitt. For de to største delporteføljene, reisedokument og visum, var gjennomsnittlig saksbehandlingstid 186 dager for begge.

Gjennomsnittlig alder på gjenværende portefølje av «andre saker» gikk opp fra 136 dager per 31.12.2022 til 165 dager per 31.12.2023.

104 saker ble helt eller delvis omgjort, dvs. 14,9 %. Av delporteføljer med en viss størrelse var det asyl fornyelse (74 behandlede saker) som hadde en vesentlig større andel omgjøringer enn dette snittet: 28,4 %.

Andel av sakene som ble behandlet i nemndmøte var 2,3 %.

3.2.6 Prioritering av mindreårige i saksbehandlingen av asylsaker (O1)

Oppdrag 1: UNE skal prioritere enslige mindreårige asylsøkere og barnefamilier i alle ledd i saksbehandlingen av asylsaker. Enslige mindreårige asylsøkere er en sårbar gruppe, og lang ventetid i disse sakene har særlige negative konsekvenser for de det gjelder. Det er også ønskelig å korte ned ventetiden for barnefamilier.

Prioriteringen gjelder også omgjøringsanmodninger hvor det er gitt utsatt iverksetting.

UNE har behandlet relativt få saker i 2023 som gjelder enslige mindreårige asylsøkere (EMA). Saker med mindreårige asylsøkere og barnefamilier prioriteres i alle ledd av saksbehandlingen.

UNE behandlet i løpet av året 66 saker, som gjaldt 61 personer, hvor klageren hadde anført å være enslig mindreårig asylsøker på søknadstidspunktet. Antallet var likt fordelt mellom klagesaker (33) og omgjøringsanmodninger (33). For omgjøringsanmodningene var hovedtyngden av klagerne over 18 ved behandling av sakene.

UNE prioriterer særlig de av sakene der hvor det *fortsatt* er et vurderingstema hvorvidt klageren er enslig mindreårig. Av de til sammen 66 sakene UNE behandlet i 2023 var det bare 25 saker der klageren *fortsatt* var under 18 år etter egne opplysninger da UNE fattet sitt vedtak, hvorav 23 klagesaker og to omgjøringsanmodninger⁷. Av de 25 sakene var 12 realitetsbehandlede asylsaker, 12 Dublin-saker og én trygt tredjeland. Tre saker ble omgjort, og av disse var 2 realitetsbehandlede asylsaker og en Dublin-sak. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i klagesakene var 97 dager, mens den for de to omgjøringsanmodningene var 36 dager. Den største nasjonaliteten var klagerne fra Afghanistan. De fleste sakene (72 %) ble avgjort av nemndleder.

Videre behandlet UNE 199 saker tilhørende 65 barnefamilier i saksgruppe asyl. Disse var fordelt mellom 132 klagesaker (66 %) og 67 omgjøringsanmodninger, tilhørende til sammen 242 personer. 49 saker, som involverte 16 familier, var såkalt lengeværende barn-saker. 8,2 % av disse sakene ble avgjort i nemndmøte. Omgjøringsprosenten for lengeværende barn-sakene var på 82 % (40 saker).

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for de til sammen 199 barnefamiliesakene var 171 dager, hvorav de 49 lengeværende barn-sakene hadde en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 199 dager.

3.2.7 Barnets beste som et grunnleggende hensyn i behandlingen av asylsaker (R1)

Rapporteringskrav 1: UNE skal gi en særlig beskrivelse av hvordan det sikres at barnets beste er et grunnleggende hensyn i behandlingen av asylsaker som berører barn, jf. utlf. § 17-1 a.

Både ved generelle støttetiltak og i de konkrete enkeltsakene jobber UNE bredt for å sikre barnets beste som et grunnleggende hensyn i våre saker. UNE har en ordning med en rådgivende barnepsykolog som både gir veiledning i enkeltsaksbehandlingen og opplæring på sentrale temaer som barns utvikling og risiko- og sårbarhetsfaktorer. Videre har vi et internt barnefaglig nettverk med

⁷ Det tas forbehold om manglende datakvalitet ifm. identifisering av aktuelle saker på et aggregert nivå.

saksbehandlere og nemndledere som jobber aktivt for å sikre tilstrekkelig barnefaglig kompetanse og ivareta likebehandling. I 2023 gjennomførte nettverket workshops for de sentrale porteføljene. Workshopene gir grunnlag for videre forbedringsarbeid og for å bygge mer kunnskap om temaer der barnefaglig kompetanse er relevant. Nytt i 2023 er at UNE har arrangert faglunsjer som et lavterskeltilbud til saksbehandlere og nemndledere der blant annet barnefaglige problemstillinger har vært tema.

UNE har flere faglige notater til støtte for behandlingen av saker som omhandler barn, for eksempel om barns helse. Videre oppdaterer vi jevnlig vedtaksmaler og standardtekst. I 2023 har UNE også brukt en språkkonsulent for å sikre at malene både legger til rette for gode vurderinger av barnets beste, og at informasjonen enklere kan viderefremmes til barn.

UNE har også i de senere år hatt flere likebehandlingsmøter med temaer relatert til barn. I 2023 var tilleggstid for permanent oppholdstillatelse som et alternativ til utvisning et tema for likebehandlingsmøte. Vi hadde også likebehandlingsmøte om de ulike tersklene ved utvisning og opphold på humanitært grunnlag. I likebehandlingsmøtene deltar saksbehandlere, nemndledere og fagrådgivere. Med bakgrunn i rettskildene og tidligere vedtak vurderer møtet om vi har utfordringer med likebehandling eller kvaliteten ellers i saksbehandlingen.

Nemndlederne har et eget årlig møteforum om høring av barn for diskusjon og erfaringsutveksling. Vi jobber også for å styrke den barnefaglige kompetansen ved å invitere eksterne fagressurser og organisasjoner til UNE, i tillegg til at ansatte får delta på eksterne kurs og konferanser.

3.2.8 Virksomhetsmål 2: Alle som oppholder seg i Norge har avklart identitet og lovlig opphold

UNE skal gi en kort beskrivelse av virksomhetens aktiviteter og antatt effekt disse har hatt på målet.

Avklart identitet

Identitetsproblematikk er i mange saker ressurskrevende og krever høy kompetanse. UNE har i 2023 fortsatt med å bygge bred kompetanse om ID-relaterte problemstillinger. UNE har i 2023 jobbet med hvordan gjøre gode og konkrete ID-vurderinger i sakene. Gode maltekster er et viktig og effektivt verktøy i saksbehandlingen. UNE har i 2023 også hatt gjennomgang av flere maltekster om identitet, samt hatt en gjennomgang av interne styringsdokumenter om ID-arbeid.

Det er vanskelig å måle en konkret effekt av disse tiltakene, men vi mener at de har gitt økt bevisstgjøring og bidrar til riktig kvalitet og likebehandling. Avklart identitet vil også muliggjøre rask

Spørsmålet om identitet gjør seg også stadig oftere gjeldende som tema i UNEs rettssaker. Dette gjelder både i forbindelse med søknad om oppholdstillatelser som familieinnvandring og søknad om statsborgerskap, men også i saker om tilbakekall og utvisning. Retten ser ut til å angripe problemstillingen ulikt og med ulikt resultat, det foreligger ikke en ensartet rettspraksis.

Når det gjelder ulike ID-verktøy som vil være relevant ved avklaringen av identiteten i den enkelte sak, vil vi særlig fremheve ansiktssammenligninger og søk i Valutaregisteret. UNE har i 2023 arrangert kurs for å øke kompetansen om ansiktssammenligning, særlig blant saksbehandlere og nemndledere som behandler tilbakekallssaker. UNE kan fortsatt bare anmode politiet om å søke i Valutaregisteret. Erfaringen fra 2023 er at politiet i en del saker opplyser at de er i tvil om de har anledning til å utlevere slike opplysninger til UNE. Dette har medført lengre saksbehandlingstid. UNE støtter derfor

forslaget om endring i valutaregisterloven § 6 som vil gi politiet adgang til å foreta kontrolløk når de opptrer som utlendingsmyndighet.

UNE har også i 2023 deltatt i prosjektet *Modernisering av Person (ModPerson)*. Arbeidet her resulterte i at det i november 2023 ble innført en ny digital løsning for ID-avklaring. Dette vil gi mulighet for å registrere undersøkelser og vurderinger av identitet på en mer strukturert måte enn i dag. Dette saksbehandlingsverktøyet vil bli videreutviklet i 2024.

Lovlig opphold

UNE har også i 2023 bidratt i arbeidet med iverksettelsen av målene i overordnet returstrategi for 2023-2028, hovedsakelig ved å delta i møter der det har vært arbeidet med konkrete handlingsplaner for retur til sentrale og viktige returland.

UNE har et godt samarbeid med PU for at retur skal skje så raskt som mulig. Det er etablert kontaktpunkter både i UNE og PU for å få rask avklaring der hvor dette er nødvendig. Effekten av dette gode, løpende samarbeidet i forbindelse med enkeltstående uttransporter er å bidra til rask retur.

UNE har også et godt samarbeid med UDI og utenrikstjenesten på returfeltet og deltok i 2023 på flere møter og seminarer.

I 2023 ble det igangsatt et arbeid mellom UDI/UNE, politiet og Skatteetaten for å påse at utlendingsforvaltningen registrerer riktige personopplysninger i det digitale saksbehandlingssystemet DUF. Formålet er at DUF deler riktig informasjon med Folkeregisteret. Det har videre vært avholdt flere workshops for å se hvordan UDI og UNE kan forbedre sine rutiner for å melde falsk identitet til Skatteetaten. Dette er særlig aktuelt i tilbakekallsakene. Vi ser at det er behov for mer samarbeid om begrepsforståelser og felles rutiner. Dette arbeidet vil fortsette i 2024. Varslingsrutiner til kontrollorganer som for eksempel Skatt og NAV og informasjonsflyt mellom etater, er en problemstilling som vi må se nærmere på i tiden fremover. Det synes å være behov for tydeliggjøring av rettslige grunnlag for informasjonsutveksling i enkelte sakstyper.

3.2.9 Styringsparameter 3 – klagesaker utvisning

Tabell 9: SP3- Saksbehandlingstid for utvisningssaker klage

Styringsparameter fra tildelingsbrev	Resultatkrav/ambisjonsnivå	Resultat
SP3 Saksbehandlingstid i utvisningssaker (klage)	Utvisningssaker skal behandles så raskt som mulig. Saksbehandlingstiden i UNE skal være under 150 dager (5 md.) for 70 pst. av sakene, samtidig som alder på gjenværende portefølje ikke øker (gjennomsnitt per 31.12.2022). Omgjøringsanmodninger omfattes ikke.	62 prosent av sakene ble behandlet under 150 dager. Gjennomsnittlig alder på porteføljen økte fra 161 dager til 169 dager.

UNE nådde i 2023 ikke det satte ambisjonsnivået/resultatkravet om at minst 70 % av utvisningssaker klage skulle ha en saksbehandlingstid på under 150 dager. 62 % av de 650 ferdigbehandlede utvisning klagesakene hadde en saksbehandlingstid på under 150 dager.

Videre gikk alder på porteføljen opp i løpet av året, fra 161 dager til 169 dager. Også størrelsen på porteføljen vokste i løpet av året, fra 290 til 354 saker.

Generelt sett anses porteføljen som ressurskrevende, blant annet fordi mange saker er tilknyttet en tilbakekallsak og derfor inngår i et større og tidkrevende sakskompleks. Vi har hatt uventet høy turnover på erfarne medarbeidere med utvisningskompetanse, og har gjennom året jobbet med å bygge opp denne kompetansen i større bredde for å bli mindre sårbare. Vi har bl.a. derfor ikke fått til å nedarbeide størrelsen på beholdningen i 2023 for derved å kunne presse saksbehandlingstidene nedover. Vi vil jobbe videre med å bygge opp kompetansen i større bredde på denne porteføljen i 2024.

3.2.10 Tilbakekallsaker (R2)

Rapporteringskrav 3: UNE skal gi en oversikt over status og utvikling i porteføljen av tilbakekallssaker, herunder aktuelle problemstillinger knyttet til saksbehandlingstider, utvikling i omfang og alder på ubehandlede saker og prioriteringer, se SP 1.

UNE skal i tillegg gi en særskilt omtale av porteføljen av tilbakekall av statsborgerskapssaker og tilbakekallssaker hvor det ikke er gitt en annen tillatelse i tilbakekallsprosessen. I tillegg skal UNE gi en særskilt rapportering på antall tilbakekallssaker som er eldre enn ett år, gjøre en vurdering av ev. kjennetegn og utfordringer ved disse sakene og beskrive hvordan UNE jobber for å avklare disse.

UNE mottok totalt 469 saker i saksgruppen tilbakekall i 2023. Dette var mer enn for hvert av de tre foregående årene. 393 av de mottatte sakene var klagesaker (84 %), mens 76 var omgjøringsanmodninger (16 %).

Videre behandlet UNE samlet 391 saker om tilbakekall, hvorav 315 klagesaker (81 %) og 76 (19 %) omgjøringsanmodninger. 2 saker ble henlagt. 24,0 % av sakene ble behandlet i nemndmøte. 21 % av sakene ble omgjort. Somalia var største nasjonalitet med 119 saker.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid var 231 dager, ned fra 267 dager i 2022. Beholdningen økte imidlertid gjennom 2023, fra 242 per 31.12.2022 til 305 per 31.12.2023. Samtidig gikk snittalder på beholdningen ned fra 205 til 201 dager.

Se for øvrig også pkt. 6 i statistikkrapporteringen under DEL VII i denne årsrapporten.

Nærmere om tilbakekall av oppholdstillatelser etter utlendingsloven § 63 og opphør etter utlendingsloven § 37

UNE mottok 396 saker innenfor disse to kategoriene i 2023, hvorav 332 klagesaker og 64 omgjøringsanmodninger. I samme periode ferdigbehandlet vi totalt 317 saker, hvorav 289 tilbakekallssaker og 28 opphørssaker. Av tilbakekallsakene (utl. § 63) var 239 klagesaker og 50 omgjøringsanmodninger. Av opphørssakene (utl. § 37) var 17 klagesaker og 11 omgjøringsanmodninger.

Av de 317 sakene vi ferdigbehandlet ble 38 saker avgjort i nemndmøte (dvs. 11,9%). Videre ble 59 saker omgjort helt eller delvis (dvs. 18,6%), hvorav 8 etter omgjøringsanmodninger.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for klagesakene etter utl. § 63 var på 268 dager og for klagesakene etter utl. § 37 på 541 dager. Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden til klagesaker for begge sakstypene sett under ett var på 292 dager.

Beholdningen av tilbakekallssaker økte i løpet av 2023. Per 31.12.2022 var beholdningen 206 saker, mens beholdningen per 31.12.2023 var økt til 271 saker, og da var gjennomsnittlig alder på sakene 206 dager.

Over halvparten av tilbakekalls sakene UNE behandlet gjaldt uriktige opplysninger, og anslagsvis 1/3 av disse gjaldt uriktige opplysninger om identitet. De fleste tilbakekalls sakene hadde flere tilknyttede saker som skulle behandles samtidig. Av de 317 ferdigbehandlede sakene hadde 120 utvisningssak i tillegg.

I 26 saker innvilget UNE ny oppholdstillatelse i tilbakekallsprosessen, hvorav de fleste fikk tillatelse etter utlendingsloven § 38 og noen fikk beskyttelsestillatelse etter utlendingsloven § 28. I over 70 saker hadde klageren fått en ny midlertidig oppholdstillatelse av UDI da UNE fikk klagesaken til behandling. I de øvrige sakene var det enten ikke aktuelt å gi noen ny oppholdstillatelse fordi UNE samtidig opprettholdt UDIs vedtak om utvisning, eller det ble vurdert å gi ny tillatelse etter § 28 eller § 38, men vilkårene ble ikke ansett som oppfylt.

En utfordring i denne porteføljen er at mange saker er komplekse både ved at de har flere tilknyttede saker og ved at de omfatter flere familiemedlemmer. Dette gjør at det ofte er flere ulike temaer som må vurderes i sakene, hvilket er tidkrevende. Kompleksiteten i sakene reflekteres i at andelen saker som behandles i nemndmøte er høyere i denne porteføljen sammenliknet med andre sakstyper i UNE. Det var også en større andel av disse sakene som ble behandlet i nemndmøte i 2023 sammenliknet med året før (12,0 % i 2023 mot 8,7 % i 2022).

Særskilt om porteføljen tilbakekall av statsborgerskap

UNE har i 2023 mottatt totalt 65 saker i denne delporteføljen, hvorav 52 klagesaker fra UDI og 13 omgjøringsanmodninger. Klagesakene skal, slik det fremgår av loven, behandles i nemndmøte med personlig fremmøte. Dette gjør porteføljen ressurskrevende å behandle.

Alle klagesaker innenfor denne porteføljen prioriteres. UNE ferdigbehandlet 57 klagesaker i løpet av 2023. Dette er omtrent like mange som året før. I 19 av de 57 behandlede klagesakene var det også en medfølgende utvisningssak. Antall tilhørende utvisningssaker har dermed gått betydelig ned (fra 34 i 2022). I tillegg behandlet UNE 15 omgjøringsanmodninger.

I 27 av de 57 behandlede klagesakene ga UDI tilsagn om ny oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 38. Videre ble vedtaket om tilbakekall omgjort i 21 av sakene. UNE ga en ny § 38-tillatelse i en sak. Videre viser tallene at det i 10 av de 57 klagesakene er fattet vedtak om tilbakekall uten at personen ble utvist eller fikk ny tillatelse.

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for klagesakene har gått ned fra 265 dager i 2022 til 172 dager i 2023.

UNE har i 2023 mottatt stevning i 6 saker som gjelder tilbakekall av statsborgerskap.

Særskilt om tilbakekallsaker hvor det ikke er gitt en annen tillatelse i tilbakekallsprosessen

De fleste tilbakekallsakene som kommer til UNE ender med at personen ikke lenger har noen oppholdstillatelse og derfor må forlate Norge. I noen saker omgjør UNE vedtaket fra UDI om tilbakekall, slik at personene beholder oppholdstillatelsene sine. I sakene hvor UNE i tillegg til å tilbakekalle tillatelser fatter vedtak om utvisning, foreligger det grove brudd på utlendingsloven. I andre saker hvor det ikke gis en ny oppholdstillatelse etter tilbakekall skyldes det at det ikke foreligger sterke menneskelige hensyn eller en særlig tilknytning til Norge.

Særskilt om tilbakekallsaker eldre enn et år

Ved starten av 2023 hadde UNE 43 ubehandlede tilbakekallsaker med alder over et år, hvorav 6 omgjøringsanmodninger. Ved utgangen av året var dette tallet redusert til 31. Det var ingen ubehandlede klagesaker om tilbakekall statsborgerskap med alder over et år ved starten av året, mens det var 3 slike saker per 31.12.2023.

Det som kjennetegner sakene som blir over ett år er ofte behovet for å innhente ytterligere informasjon i form av verifiseringer ved ambassader, ny landinformasjon, helseopplysninger eller opplysninger fra andre etater som politiet og barneverntjenesten. Dette er ofte tidkrevende prosesser. UNE har jobbet systematisk for å redusere antallet saker over ett år, gjennom tydelige prioriteringer og ved oppfølging av enkeltsakene.

3.2.11 Forbedring og effektivisering av virksomheten (R3)

Rapporteringskrav 3: UNE skal jobbe systematisk for forbedring og effektivisering av virksomheten, herunder samarbeide med de andre virksomhetene i utlendingsforvaltningen for å skape en mest mulig effektiv saksflyt. UNE skal i årsrapporten rapportere om hvordan virksomheten i 2023 har jobbet med dette.

Vi har valgt å dele opp rapporteringen på dette rapporteringskravet i flere deler. Under dette punktet rapporterer vi primært på hvordan virksomheten jobber internt med forbedring og effektivisering av virksomheten. Under pkt. 3.2.12 rapporterer vi på prosjekter og prosesser som vi i hovedsak gjør i samarbeid med andre aktører i migrasjonskjeden. I den siste delen av pkt. 3.2.13 Produktivitet kommer vi også inn på hvordan vi jobber for å bedre effektiviteten i saksbehandlingen.

UNEpraksis

I 2023 ble UNEpraksis tatt i bruk for alle sakstyper. UNEpraksis er UNEs egenutviklede system for intern oversikt over forvaltningspraksis, hvor saksbehandlerne legger inn informasjon om vurderingene i UNEs avgjørelser. Data hentes deretter fra UDB (utlendingsdatabasen) og UNEpraksis, og fremstilles aggregert. UNEpraksis fremmer både likebehandling, datakvalitet og personvern.

UNE har også startet et arbeid med utvikling av en ny løsning som skal gi bedre oversikt over UNEs rettsaker.

UNEs LEAN-nettverk

UNE har siden 2020 hatt et LEAN-nettverk som jobber med flyt- og forbedringsarbeid i prosesser på tvers. Nettverket ledes av vår flyt- og forbedringskoordinator, og består av representanter fra alle ledd i organisasjonen. I løpet av 2023 er nettverket utvidet med ressurser i takt med endringer i organisasjonsstrukturen.

I 2023 har nettverket bl.a. analysert og satt i gang utprøving av forenklet prosess med én signatur i utvalgte sakstyper som man nå evaluerer og vurderer utvidelse av. Det er videre gjennomført flere analyser og innført flere tiltak for å øke fleksibilitet, bedre samhandling på tvers og økt kompetansebredning. Dette har gitt god støtte til beslutninger.

Nettverket har også gjennomgått roller i saksflyten; bl.a. definert og konkretisert lag-, fag- og landansvarliges ansvar, samt igangsatt møteforum for disse rollene for erfaringsdeling og kontinuerlig forbedring. Det jobbes også kontinuerlig med forbedringer i innledende fase av saksflyten; å identifisere, avklare og behandle henvendelser/ saker så tidlig som mulig. Det jobbes også hele tiden med å kutte unødvendige steg i prosesser og gjøre de mer standardiserte og enhetlige, og koble på digital utvikling i større grad.

Andre tiltak og prosesser med sikte på forbedring og effektivisering

UNE jobber kontinuerlig med å forbedre og videreutvikle sin egen systemportefølje, herunder løsning for nemndlogistikk. Løsningen oppretter nemndsamlinger og effektiviserer prosessen med innkallingen av alle parter til et nemndmøte. I 2023 har vi fått produksjonssatt en ny løsning hvor advokaten kan svare på innkalling til nemnd og gi tilbakemelding om behov for tolk mm. Dette har fjernet en rekke manuelle prosesser. Vi har også forbedret prosessen for honorering av nemndmedlemmer, samt satt opp integrasjon mot leverandør for booking av hotell for klagere og nemndmedlemmer.

I juni 2023 gikk UNE i dialog med JD for å se på muligheten til å effektivisere og digitalisere prosessen for *oppnevning* av nye nemndmedlemmer. Det ble raskt klart at det var mye å tjene på å effektivisere prosessen for begge parter, og det ble enighet om en ny forbedret prosess. UNE har startet arbeidet med å lage et digitalt egenerklæringsskjema som nyoppnevnte nemndmedlemmer skal bruke. Dette skjemaet er integrert med UNEs systemer, og vil gi mindre feil og en mer effektiv prosess.

Videre har UNE jobbet videre med å pilotere papirfrie nemndprosesser. Målet er at også nemndprosessene skal blir hel-digitaliserte. Vi kommer til å videreutvikle løsningen framover – dette inkluderer tekniske oppgraderinger og prosessuelle tilrettelegginger.

I 2023 har vi gjennomført en anskaffelse for ny intern brukerstøttetjeneste. Vår gamle løsning var utdatert og lite hensiktsmessig. Ny tjeneste er planlagt utviklet i løpet av 2024.

Arbeidet med å effektivisere dokumentfangsten og øke graden av automatisering har vært høyt prioritert i 2023, bla. gjennom å bruke UNEs skjemaløsning flere steder i organisasjonen. Vi har også fått satt opp en integrasjon mot JobbNorge som har bidratt til at vi har fått automatisert deler av rekrutteringsprosessen i UNE.

UNE har også orientert seg noe i markedet for ulike KI løsninger og startet en prosess internt for å finne områder denne teknologien eventuelt kan hjelpe oss videre med raskere og bedre saksbehandlingsprosedyrer. Dette er et område vi kommer til å jobbe videre med i 2024.

3.2.12 Samarbeid i migrasjonsskjeden

Modernisert utlendingsforvaltning

UNE jobber sammen med UDI og resten av utlendingsforvaltningen med et forprosjekt for å modernisere IT-systemene og tjenesteleveransene i utlendingsforvaltningen. Det er et tydelig behov for å sikre gode tjenester for brukerne, effektiv samhandling og saksbehandling på tvers av utlendingsforvaltningen, og etablere en fremtidsrettet digital grunnmur som ivaretar digital endringsevne. Første versjon av et sentralt styringsdokument om modernisering av IKT i utlendingsforvaltningen ble levert første kvartal, og en ekstern kvalitetssikrer leverte deretter en supplerende analyse av kontraktstrategivalg og det sentrale styringsdokumentet med anbefalinger til henholdsvis departementet og etatene for det videre arbeidet.

Forprosjektet har gjennom 2023 jobbet med å oppdatere styringsdokumentet frem mot endelig oversendelse til departementet, og følgende KS2 (ekstern kvalitetssikring) våren 2024.

ID-samarbeid

UNE samarbeider med UDI, PU/lokalt politidistrikt, UD, Nasjonalt ID-senter og Landinfo. Samarbeidet med UDI skjer blant annet på returfeltet og det internasjonale området (eks. EUAA), ved samarbeid i ulike nettverk, som barnefaglig nettverk og ID-gruppa/ ansvarlig i UDI, jf. omtale under pkt. 3.2.8. UNE er videre høringspart ved endringer i rundskriv og retningslinjer i UDI, i tillegg til at vi er kopimottaker på innspill/initiativ, praksisoppsummeringer o.l. fra UDI til departementet.

Det har i 2023 også vært omfattende samarbeid med UDI i forbindelse med implementering av EUs informasjonssystemer Smart Borders (Internasjonal portefølje) og da særlig SIS recast. Digital løsning for massebehandling av UNEs klagesaker og anmodninger om utsatt iverksetting ble implementert i november 2023. Digital løsning for massebehandling av omgjøringsanmodninger i UNE er planlagt implementert i løpet av februar 2024. Dette vil gi norske og europeiske myndigheter større mulighet til å forhindre og avdekke ulovlig opphold, og bidra til flere returer av personer som oppholder seg ulovlig i Schengen-området. Det vises for øvrig omtale under pkt. 3.2.14 Schengen IKT-tilpasninger.

Et annet prosjekt hvor det har vært mye kontakt med UDI, er ModPerson. Samarbeidet resulterte i at det i november 2023 ble innført en ny digital løsning for ID-avklaring. Dette gir mulighet for å registrere undersøkelser og vurderinger av identitet på en mer strukturert måte enn i dag. Videre samarbeid med utviklings- og fagmiljøer i UDI vil fortsette i 2024.

Nasjonalt ID-senter (NID)

UNE samarbeider med NID i forbindelse med behandlingen av enkeltsaker, men har også et godt samarbeid på overordnet nivå. UNE deltar for eksempel ved deltakelse i ID-nettverket som NID administrerer. Nettverket ble etablert i 2015 og består av 19 statlige etater samt Finans Norge. Nettverkets møter er en viktig møteplass for informasjon om betydningen av identitet i det norske samfunnet. Her får UNE informasjon om viktig ID-arbeid blant annet i POD, Skatt, Nav og UDI, for å nevne noen sentrale aktører. NID bidrar også til å heve kompetansen på ID arbeid generelt ved å arrangere webinarer og kurs rettet mot utlendingskjeden. I 2022 og 2023 er det særlig konflikten i Ukraina og alle ukrainere som har ankommet Norge som har medført behov for bistand. Det har både dreid seg om generell informasjon om ulike typer dokumenter som anvendes i Ukraina og detaljert informasjon om konkrete dokumenter som har vært fremlagt i våre saker.. I desember 2023 arrangerte NID et heldagsseminar om Ukraina, hvor flere fra UNE deltok.

Retursamarbeid

Som nevnt under punkt 3.2.8 har UNE en god dialog og et tett samarbeid med Politiets

utlendingsenhet (PU) for at retur skal skje så raskt som mulig. Saker der PU har behov for avklaring i forbindelse med uttransportering blir høyt prioritert i UNE, og det er etablert kontaktpunkter både i UNE og PU for å få rask avklaring. Et effektivt og smidig retursamarbeid er også en viktig forutsetning for at antallet omgjøringsanmodninger til UNE skal bli lavest mulig over tid.

Politiet skal rutinemessig sjekke om det er registrert inn en ubesvart omgjøringsanmodning når det blir aktuelt å uttransportere en utlending. Om så er tilfellet, har UNE høy prioritet på å vurdere om anmodningen gir grunnlag for utsatt iverksetting.

Det vises ellers til redegjørelsen for UNEs rolle i returarbeidet under punkt 3.2.8.

Dublin-samarbeid

Dublinenhetene i PU, UDI og UNE har også i 2023 hatt mye kontakt med jevnlig etatsmøter. Kripos deltar også i disse møtene. Samarbeidet er preget av god kommunikasjon, fleksibilitet og smidighet, og lett tilgjengelige kontaktpersoner i Dublin-enhetene. UNE har også i 2023 hatt løpende kontakt med PU ved behov for prioritering av saker med tanke på frister som følger av Dublin-regelverket. I 2023 er det fortsatt mange land i Dublinsamarbeidet som opplever et stort press på mottakskapasiteten, blant annet på grunn av den pågående Ukraina-krisen. Italia meldte i desember 2022 at landet stanser alle Dublin-returer inntil videre. Denne returstansen har fortsatt gjennom hele 2023. Det vises for øvrig til omtalen av UNEs arbeid med Dublin-saker og begjæringer om utsatt iverksetting under pkt. 3.2.3.

Barnefaglig samarbeid

UNE tok i 2019 initiativ til å etablere et barnefaglig forum for utlendingskjeden, som kunne bygge videre på samarbeidet knyttet til barnefaglig kompetanse som utlendingsforvaltningen har hatt siden 2017. Barnefaglig forum har som overordnet formål å sikre et barneperspektiv i praksis og å bidra til å skape kontinuitet og helhet for barn som er direkte eller indirekte påvirket av oppgavene i migrasjonskjeden. Forumet ser etter effektive samhandlingsområder, er en arena for informasjonsdeling, og legger til rette for å utvikle og utnytte den barnefaglige kompetansen i kjeden. Forumet kan gi anbefalinger, eller peke på observasjoner og behov for nye rutiner eller andre forbedringer. Forumet fungerer som et knutepunkt, sikrer informasjonsflyt og har en koordinerende rolle når det er behov for samarbeid.

Det har vært to møter i barnefaglig forum i 2023. Både PU, UDI, UNE, IMDi og UD deltar i møtene. Sistnevnte møter når agendaen omhandler samarbeidspunkter med Utenriksdepartementet. Forumet har blant annet tatt opp problemstillinger knyttet til tilbakekall, barnekonvensjonens jurisdiksjon, rutiner ved uttransport/assistert retur, samhandling med barneverntjenesten og barnekonsekvensanalyser.

PU, UDI og UNE samarbeidet om en barnefaglig dag for hele kjeden den 19. oktober 2023. Dagen ble avholdt på hotell Radisson Blu Scandinavia med 400 deltakere, inkludert representanter for samarbeidende etater og organisasjoner. Etatene planlegger for en ny barnefaglig dag i 2024.

UDI, PU og UNE har fortsatt samarbeidet om implementering av nettsiden *asylbarn.no*.

Arbeidsgruppen gjennomførte en to dagers workshop i november 2023 som ledd i arbeidet for økt bruk av nettsiden, og for gjøre den bedre kjent for barna i asylprosessen. Grappa samarbeider med DigiUng for å gjøre *asylbarn.no* tilgjengelig på *ung.no*. I tillegg vil eksterne aktører som NOAS,

advokater, NRK-skole og statsforvalteren få informasjon og veiledning om hvordan asylbarn.no kan brukes.

3.2.13 Produktivitet (R4)

Rapporteringskrav 4: UNE skal beskrive oppnådd produktivitet i 2023. Rapporteringen skal inneholde en helhetlig vurdering av sentrale faktorer som har påvirket produktiviteten, sammenligne produktivitet med tidligere år, samt gi en vurdering av eventuelle tiltak som er igangsatt for økt produktivitet. Vurderingen skal følges av sentrale nøkkeltall som belyser produktivitetsutviklingen.

Produktivitet målt i antall saker per årsverk

Tabell 10 nedenfor viser antall saker UNE har behandlet de tre siste årene (inkluderer både klagesaker og omgjøringsanmodninger), mens tabell 11 viser utviklingen i antall årsverk. Det ble samlet sett behandlet flere saker i 2023 enn i hver av de to foregående årene. Antall behandlede saker i 2023 var 4 % over nivået for 2022.

Tabell 10: Antall behandlede saker 2021-2023

Sakstype	2021	2022	2023	Endring i prosent 2021-2022	Endring i prosent 2022-2023
Asylsaker	960	847	940	-12 %	11 %
Oppholdssaker	3 741	4 655	4 803	24 %	3 %
Totalt	4 701	5 502	5 743	17 %	4 %

I 2022 økte antall årsverk fra 186,2 i 2021 til 202,6 i 2022⁸. Om lag dette nivået ble videreført i 2023 med 203,9 årsverk. Tabellen nedenfor viser hvordan årsverkene de tre siste årene har fordelt seg på ulike deler av virksomheten. Tallene viser gjennomsnittlige årsverk gjennom året når både deltid, permisjoner og sykefravær mv. er trukket fra.

Tabell 11: Antall årsverk 2021-2023 (gjennomsnitt for året)

Del av UNE	2021	2022	2023	Endring i prosent 2021-2022	Endring i prosent 2022-2023
Saksenhetene	93,6	109,2	108,3	17 %	-1 %
Nemndledere	16,4	15,3	14,9	-7 %	-3 %
SUM saksenheter+nemndle	110,0	124,5	123,2	13 %	-1 %
Prosedyre enheten	7,4	7,4	7,3	0 %	-1 %
Øvrige UNE	68,8	70,7	73,4	3 %	4 %
SUM UNE	186,2	202,6	203,9	9 %	1 %

Tabell 12 nedenfor viser antall behandlede saker (uavhengig av sakstype og avgjørelsesform) per årsverk i saksenhetene og nemndavdelingen⁹ samlet for hvert av årene 2021–2023. Målt på denne

⁸ Det er i årsverkstallet for 2022 gjort et uttrekk på 3,4 årsverk grunnet utlån til PU og JD ifm. krigen i Ukraina.

⁹ Det er av hensyn til sammenligning mellom årene ikke tatt med alle årsverk i Saksavdelingen (bl.a. FORS-enheten er holdt utenom). For nemndavdelingen er det kun nemndlederne som er regnet med. Resterende årsverk i disse avdelingene er imidlertid regnet med under «Øvrige UNE», og dermed også i totaltallet.

måten utgjorde 2023 en økning i årsverksproduktiviteten med 5 % ift. 2022. Målt mot alle årsverk i UNE var tilsvarende økning på 4 %.

Tabell 12: Antall behandlede saker per årsverk i UNE totalt, samt for saksenheter/nemndledere 2021-2023

Del av UNE	2021	2022	2023	Endring i prosent 2021-2022	Endring i prosent 2022-2023
Saksenheter+Nemndled.	42,7	44,2	46,6	3 %	5 %
UNE totalt	25,2	27,2	28,2	8 %	4 %

Produktivitet målt i utgift per vektall og utgift per sak

Formålet med en form for «vektall» er å kunne ta hensyn til at de forskjellige avgjørelsesformene og sakstypene er forskjellige når det gjelder hvor ressurskrevende de er. Vekttallene er ikke ment å være noen fasit, men vil kunne fange opp produktivitetsutviklingen på en litt annen måte enn om man bare regner en sak for å være en sak. Vekttallene blir regnet ut ved å vekte UNEs vedtak på denne måten (jf. pkt. 8.2 i tildelingsbrevet for 2023):

Tabell 13: Vekting av UNEs vedtak (vektall)

Avgjørelsesform	Vekt beskyttelsessaker	Vekt oppholdssaker
Stornemndmøte	6,382	6,382
Nemndmøte m/personlig fremmøte	1,276	0,895
Nemndmøte u/personlig fremmøte	0,919	0,608
Avgjørelse av nemndleder u/ nedsettelse av nemndmøte	0,435	0,292
Avgjørelse i Sekretariatet	0,101	0,125

Tabell 14 nedenfor viser utviklingen i gjennomsnittlig kostnad per sak (rad 4 og 5) og per beregnet vektall (rad 8 og 9) de siste tre årene. Regnskapsførte driftsutgifter for 2023 (inkluderer både post 01 og 21) har gått opp med ca. 4 % sammenlignet med 2022, jf. rad 1. Dette er imidlertid nominelle tall, dvs. at det ikke er tatt hensyn til lønns- og prisstigning. Justerer man tallene for prisstigning ved å bruke utviklingen i konsumprisindeksen (KPI), har det vært en reduksjon på 2 % sammenlignet med 2022, jf. rad 2 i tabellen.

Sammenholdt med antall behandlede saker for hvert av årene 2021-2023 får vi en gjennomsnittlig nominell kostnad per behandlet sak på 52 273 kroner for 2021, 49 405 kroner for 2022 og 49 012 kroner for 2023. Bruker vi KPI-justerte 2021-priser blir imidlertid kostnaden per behandlet sak på 46 697 for 2022 og 43 918 for 2023, altså en reduksjon med 11 % fra 2021 til 2022, og en ytterligere reduksjon med 6 % fra 2022 til 2023.

Tabell 14: Kostnads- og vektallsproduktivitet 2021-2023

	2021	2022	2023	Endring i prosent 2021-2022	Endring i prosent 2022-2023
Regnskap (sum post 01 og 21)	245 734 000	271 827 228	281 477 907	11 %	4 %
Regnsk (KPI-just ift. 2021-kr)	245 734 000	256 925 546	252 220 347	5 %	-2 %
Antall behandlede saker	4 701	5 502	5 743	17 %	4 %
Gj.snitt kostnad per sak	52 273	49 405	49 012	-5 %	-1 %
Gj.snitt kostnad per sak (KPI-justert ift. 2021-kroner)	52 273	46 697	43 918	-11 %	-6 %
Vekttall	1 576,7	1 687,6	1 777,0	7 %	5 %
Gj.snittlig vektall per sak	0,335	0,307	0,309	-9 %	1 %
Gj.snitt kostnad per vektall	155 850	161 073	158 401	3 %	-2 %
Gj.snitt kostn per vektall (KPI-justert ift. 2021-kroner)	155 850	152 243	141 936	-2 %	-7 %

Ser vi nærmere på kostnad per *vektall*, gir de KPI-justerte regnskapstallene en reduksjon med 2 % fra 2021 til 2022, og ytterligere en reduksjon med 7 % fra 2022 til 2023, jf. nederste rad.¹⁰ Enten man måler per sak eller per vektall har det altså tilsynelatende vært en positiv produktivitetsutvikling de to siste årene.

Nærmere vurdering av faktorer som har påvirket produktivitetsutviklingen

Rad 7 viser gjennomsnittlig «vektalls-uttelling» per sak for hvert av de tre årene. I 2022 var hver sak «verdt» 9 % mindre målt i vektall enn i 2021. Dette indikerer at sammensetningen av saker og avgjørelsesform i 2022 og 2023 var noe mindre ressurskrevende for UNE enn den var i 2021.

I årsrapporten for 2022 skrev vi at den viktigste årsaken til den lavere vektalls-uttellingen per sak ift. 2021 var at andel saker avgjort i sekretariatet hadde økt betydelig fra 2021 (13 %) til 2022 (22 %). Videre redegjorde vi for at en del (kanskje mesteparten) av disse årlige svingningene kan forklares med behov for å utnytte kapasiteten hos nemndlederne bedre. Når et vedtak tas i nemndlederleddet framfor i sekretariatet, gir dette imidlertid langt større «vektallsuttelling» per sak, jf. tabell 13. Vi fremhevet også at lavere andel asylsaker og lavere andel nemndmøter i 2022 sammenlignet med 2021 var årsaker til lavere vektall.

I 2023 er gjennomsnittlig vektall per sak opp 1 % ift. 2022. Andel avgjørelser fattet i sekretariatet har gått ned fra 22 % til 16 % (gir mer vektall), mens andelen vedtak fattet i nemndmøte gikk ned fra 4,7 % til 4,1 %. Det er viktig for UNE å kunne benytte våre samlede ressurser fleksibelt for å få en god flyt i saksbehandlingen uavhengig av sakens «iboende» avgjørelsesform. Andel asylsaker var om lag den samme som i 2022.

Det er også en rekke sammenhenger som er viktig for produktiviteten som ikke gjenspeiles i vektalls-tabellen. Eksempelvis er omgjøringsanmodninger i snitt mindre ressurskrevende å behandle enn klagesaker. Andelen omgjøringsanmodninger av de behandlede sakene var lavere i 2023 enn de to foregående årene: 25 % i 2021, 21 % i 2022 og 17 % i 2023. Det er også vesentlige forskjeller mellom de ulike oppholdsporteføljene når det gjelder hvor ressurskrevende de er å behandle på et

¹⁰ Det er da tatt utgangspunkt i en økning i konsumprisindeksen med 5,8 % fra 2021 til 2022, og med 5,5 % fra 2022 til 2023.

gjennomsnittsnivå som ikke fanges opp av vektallsystemet. Her har de noe mindre ressurskrevende sakstypene økt sin andel av behandlede saker. Dette gjelder også for 2022 sammenlignet med 2021.

Andre forhold som kan antas å ha hatt betydning:

- I 2023 har UNE mottatt særlig mange begjæringer fra UDI om vurdering av utsatt iverksetting, uten at vi har mottatt et tilsvarende antall Dublin klagesaker, jf. pkt. 3.2.3. Dette har bidratt til et lavere produktivitetstall da UIV-vurderinger er ressurskrevende, men ikke gir «uttelling» før vi mottar selve klagesaken. På den annen side har andelen Dublin-saker av asylsakene likevel vært vesentlig høyere i 2023 enn i 2021 og 2022. Dette trekker i retning av høyere produktivitet siden asyl Dublin klagesaker i gjennomsnitt er mindre ressurskrevende enn asyl realitet klagesaker.
- Vi har også i 2023 brukt mye saksbehandlings ressurser for å få ferdigstilt UNEpraksis, jf. omtale av UNEpraksis under pkt. 3.2.11. Arbeidet med papirfrie nemndmøter er et annet eksempel på utviklingsprosjekter der UNE må bruke saksbehandlingsressurser inn i prosjektet.
- Overgang til en mer normal situasjon ift. pandemi og smittevernsregler kan generelt sett antas å ha bidratt i positiv retning sett i et 2-4 års perspektiv.
- UNE har tilbrakt færre dager i retten i 2022 og 2023 sammenlignet med 2021, og dette er også noe som antas å bidra noe i positiv retning hva gjelder produktivitetstallene.
- I perioder der vi har mange nyansatte i sekretariatet ser vi noe lavere produktivitetstall i kjernevirksomheten, både fordi disse nye medarbeiderne må bruke tiden sin på å læres opp, men også fordi det må settes av ressurser i form av erfarne saksbehandlere til denne opplæringen og ekstra 2.-håndsarbeid. Det tar normalt flere måneder før de nyansatte blir «produktive» om lag på linje med mer erfarne saksbehandlere. 2023 har vi med 33 tiltredelser imidlertid ikke skilt seg nevneverdig fra 2021 og 2022. På nemndledersiden har vi hatt 4 tiltredelser.
- Problemer med ustabilitet og nedetid i saksbehandlingssystemet DUF har negativ innvirkning på produktiviteten i saksbehandlingen. Vår antagelse er imidlertid at dette ikke har vært et like stort problem i 2023 som det var i deler av 2022.

Oppsummert er altså noe mindre ressurskrevende og en noe lavere andel saker i nemndmøte forhold som har bidratt til høyere produktivitet målt i årsverk per sak i perioden 2021 til 2023. På den annen side har bl.a. en lavere andel omgjøringsanmodninger trukket i motsatt retning. Alt i alt vurderer vi det i lys av produktivitetstallene, og sett opp mot en rekke forhold som spiller inn, som mer sannsynlig at den *reelle* produktivitetsutviklingen de siste par årene har vært positiv enn at den har vært negativ.

Tiltak for å bedre produktiviteten

UNE har over tid jobbet med å innpasse kontinuerlig forbedring som en integrert del av vår arbeidsform. Dette innebærer at organisasjonen gjør mange små endringer og tilpasninger blant annet for å bedre produktiviteten, se også pkt. 3.2.11 der vi bl.a. omtaler UNEs LEAN-nettverk.

Vi søker også å benytte organiserte, tidsbegrensede innsatser på særskilte porteføljer som et ledd i den samlede innsatsen for å ta unna sakene på en effektiv måte. I 2023 har vi forsøkt å systematisere denne måten å drive saksbehandling på, bl.a. gjennom å sette av en egen ressurs til koordinering og erfaringslæring, for på denne måten kunne bredde ut det som fungerer. Vi følger også opp med

jevnlige produktivitetsanalyser for om mulig å fange opp hvorvidt endringer og tiltak kan virke positivt eller negativt inn på produktivitetsutviklingen.

Enhet for forberedelse og sakstyring (FORS) er en del av Saksavdelingen, og i 2023 ble det jobbet videre med å styrke samhandling og støtte til saksbehandlingen. Enheten bistår nå mer i selve saksbehandlingen og utfører flere praktiske oppgaver for saksbehandlerne enn tidligere, samt fatter enkelte enklere vedtak. Når det oppstår større administrativt arbeid med porteføljer, bistår eller utfører enheten oppgaven slik at dette kan bidra til å bedre effektiviteten i saksbehandlingen. Enklere saksbehandling i forbindelse med suspensjon eller berostillelse av porteføljer er eksempler på dette.

3.2.14 Schengen IKT-tilpasninger (O3)

Oppdrag 3: UDI har ansvar for å koordinere rapportering for utlendingsfeltet. UNE bes bidra med innspill til UDIs rapportering jf. departementets dokument med overordnede rammebetingelser og føringer for Schengen IT-porteføljen. For øvrig bes det om en kort rapportering for UNEs del i årsrapporten.

For UNEs del har 2023 særlig handlet om å innføre og implementere SIS recast¹¹. Endelig implementering med oppstart av nye digitale løsninger i SIS recast skjedde 7. mars 2023 etter flere utsettelse sentralt i Schengen. UDI har et overordnet ansvar for porteføljen i utlendingsforvaltningen.

UNE har deltatt på prosjektrådsmøter for Internasjonal portefølje og bidratt til statusrapportering til UDIs og PODs månedlige rapporter til departementet.

UDI og UNE har også i 2023 jobbet med ulike juridiske og teknologiske avklaringer knyttet til gjennomføringen av regelverket.

Digital løsning for massebehandling av UNEs klagesaker og anmodninger om utsatt iverksetting ble håndtert i en egen prosess og ble innført i november 2023. Digital løsning for massebehandling av omgjøringsanmodninger i UNE er planlagt implementert i løpet av februar 2024.

I saker der UDI og UNE har fattet vedtak før SIS recast ble implementert, er ikke den tekniske løsningen optimal for UNEs saksbehandling. I saker der UDI har fattet vedtak etter implementeringen av SIS recast, har vi imidlertid sett en bedre saksflyt i UNE.

3.2.15 Oppfølging av tillitsreformen (O4)

Oppdrag 4: UNE skal vurdere aktuelle tiltak for å ivareta intensjonene bak reformen. Videre skal virksomheten vurdere om det er mulig å redusere interne styringssignaler, rapporteringskrav og resultatkrav som binder opp ressurser og innsnevrer handlingsrommet i oppgaveutførelsen. Vurderingene bør gjøres i samarbeid med de ansattes organisasjoner. Gjennomførte tiltak omtales kort i årsrapporten.

¹¹ SIS er et informasjonsdelingssystem for sikkerhet og grensekontroll i Europa, og SIS recast innebærer en oppgradering av dette systemet. Systemet er opprettet for å kompensere for fjerningen av den indre grensekontrollen mellom medlemsstatene i Schengen-samarbeidet. Det brukes blant annet til å utveksle informasjon om personer som har fått en utreiseplikt med en utreisefrist fra Schengen-området eller som har fått et innreiseforbud til Schengen-området.

UNE har vurdert oppfølging av tillitsreformen i samarbeid med de tillitsvalgte. UNE har over flere år hatt fokus på tillitsbasert ledelse, bl.a. ifm. lederutvikling. Arbeidsgiver og de tillitsvalgte er enige om at UNE skal fortsette å jobbe med tillitsbasert ledelse og myndiggjøring av medarbeidere.

Vi opplever at intensjonen i tillitsreformen er samsvarende med prinsippet om mål og resultatstyring i staten, og at dette ivaretas på en god måte internt i UNE, bl.a. gjennom vår vektlegging av LEAN-metodikk og lagorganisering.

Arbeidsgiver og de tillitsvalgte er for øvrig enige om at tillitsreformen trolig ikke treffer UNE som virksomhet i like stor grad som andre virksomheter som har mer "førstelinje" ut mot brukerne.

3.2.16 Antall lærlinger (R5)

Rapporteringskrav 5: I årsrapporten for 2023 skal UNE rapportere på følgende: Antallet lærlinger, om det er vurdert å øke antallet lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag, samt hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet. UNE skal også rapportere på arbeidet med å ta imot studenter i praksis. Dersom kravene ikke oppfylles må det redegjøres for årsaken til dette og hva som er gjort for å oppfylle kravene.

UNE er tilknyttet Opplæringskontoret for statlige virksomheter (OK-Stat). Vi har i 2023 ansatt én lærling innenfor IT-driftsfaget, og vurderer i 2024 å ansette ytterligere en lærling, slik at vi framover kan oppnå synergieffekter ved å ha en 1-års og en 2-års lærling til enhver tid.

Når det gjelder arbeidet med å ta imot studenter i praksis har vi hatt to studenter fra IT-drift i praksisplass i 2023.

3.2.17 Konsulentbruk (R6)

Rapporteringskrav 6: I årsrapporten for 2023 skal UNE rapportere om konsulentbruken, herunder om iverksatte tiltak og konkrete resultat i arbeidet med å følge opp fellesføringen. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der det i særlig grad benyttes konsulenter, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere. UNE skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av ev. kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2023 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester.

UNE har for 2023 regnskapsført 15,8 mill. kroner til kjøp av konsulenttjenester. Andelen av driftsutgiftene som har blitt benyttet til konsulenter har med dette gått ned fra 6,3 % i 2022 til 5,6 % i 2023, jf. tabell 1 på side 8 og pkt. 4.3.

Konsulenter til utvikling av programvare og IKT utgjør den klart største kategorien av konsulentbruken, etterfulgt av konsulentstøtte i forbindelse med et lederutviklingsprogram i 2023, samt støtte fra Statsbygg ifm. anskaffelse av nye lokaler i 2025, ref. figur 18 under pkt. 4.3. Den relativt store bruken av konsulenttjenester på IKT-området henger dels sammen med at det på dette området er særskilte utfordringer med å rekruttere og beholde riktig kompetanse – ikke minst for en relativt liten virksomhet som UNE - og dels med at behovet for spisskompetanse kan endre seg fra prosjekt til prosjekt og over tid. I løpet av 2023 har vi imidlertid lykket med å rekruttere til enkelte ledige stillinger på IKT-området. Dette synliggjøres bla. ved at andelen driftsutgifter som har blitt benyttet til konsulenter har gått ned fra 6,3 % i 2022 til 5,6 % i 2023.

Ut over å gjøre hele virksomheten kjent med den nevnte fellesføringen fra regjeringen, har UNE ikke igangsatt konkrete tiltak. Når det gjelder kommunikasjon, har UNE bygd opp en intern kommunikasjonsenhet på seks ansatte som selv innehar og utvikler det vi bruker av kommunikasjonskompetanse. De inngår ellers i et kompetansefellesskap hvor de utveksler erfaringer med andre kommunikasjonsenheter innenfor utlendingsforvaltningen, og de deltar i nettverk og følger aktivt med på kurs og arrangementer, særlig innen Kommunikasjonsforeningen.

3.2.18 Mulighetene for desentralisert arbeid (R7)

Rapporteringskrav 7: I årsrapporten for 2023 skal UNE redegjøre for sin vurdering av mulighetene for desentralisert arbeid, omfang og bruk av desentralisert arbeid i virksomheten og erfaringene med dette. Dersom virksomheten ikke har hatt en økning i desentralisert arbeid, eller bruken har gått ned, skal det redegjøres for årsakene til dette.

UNEs vurdering er at enkelte stillinger innenfor IKT kan være egnet for desentralisert arbeid. Vi lyste ut to stillinger høsten 2023 hvor muligheten for å jobbe desentralisert ble oppgitt i kunngjøringsteksten. Vi fikk imidlertid ingen slike søkere til disse stillingene som var aktuelle.

3.2.19 Rapportering etter virksomhetsinstruks for Utlendingsnemnda

Praksis i strid med anbefalinger fra UNHCR

I 2023 hadde UNE ikke for noen sakstyper/landporteføljer etablert en praksis i strid med anbefalinger fra UNHCR.

Punkt 2.5 i instruks

Kort oversikt over og oversending av rettskraftige tingretts- og lagmannsrettsdommer der praktisering av regelverket har vært et sentralt vurderingstema

Vi viser til egne brev om dette.

3.2.20 Mangfold, inkludering og likestilling - rapportering etter redegjørelsesplikten

Alle virksomheter som arbeider etter metodikken i § 26 bokstav a til d i likestillings- og diskrimineringsloven, skal redegjøre for to ting:

- 1) faktisk tilstand for kjønnslikestilling i virksomheten
- 2) arbeidet de har gjort i for å oppfylle aktivitetsplikten

Mangfold, inkludering og likestilling inngår som et konkret mål i UNEs virksomhetsstrategi 2022 - 2025. UNE jobber løpende med å ivareta likestillingsperspektivet på alle nivåer av virksomheten. Dette skjer i hovedsak gjennom ordinær dialog og samhandling med tillitsvalgte. I tillegg har UNE et fokus på å fremme likestilling i rekrutteringsprosesser. Hensynet til likestilling blir også varetatt i vår personalpolitikk.

Ca. 70 % av de ansatte i UNE er kvinner. UNE gjennomfører lønnskartlegging hvert år. Med unntak av lederstillinger tjener menn i gjennomsnitt mer enn kvinner innenfor de fleste stillingskategorier.

Imidlertid viste en relativt omfattende analyse i 2022, at det ikke var grunnlag for å konkludere med at det var kjønn i seg selv som var årsaken til lønnsdifferansen, men andre faktorer. I 2023 gjennomførte vi en forenklet lønnskartlegging som bekreftet resultatene fra kartleggingen i 2022.

UNE har ingen ansatte som jobber ufrivillig deltid. Vi har kun dagtidsstillinger og alle får tilbud om 100 % stilling. Kun et fåtall av våre ansatte jobber etter eget initiativ deltid. Med unntak av en lærling er alle stillinger i UNE faste.

Gjennomsnitt av ansatte i foreldrepermisjon i 2023 var ca. 2,5 % av alle ansatte.

Arbeidet med mangfold, inkludering og likestilling i UNE følges opp av direktøren, samt av en egen arbeidsgruppe i UNE – Mangfoldsgruppen. Arbeidsgruppen består av representanter fra arbeidsgiver og de tillitsvalgte. Gruppen har utarbeidet en handlingsplan.

Inkludering og mangfold har gjennomgående vært et fokus i UNEs rekrutteringsarbeid, og i alle gjennomførte rekrutteringsprosesser i 2023. Vi har hatt et særlig fokus på rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn og personer med nedsatt funksjonsevne og hull i CV-en.

3.2.21 UNEs prosedyreenhet

Enhet for prosedyre er en faglig uavhengig enhet under direktøren som består av en avdelingsleder som i tillegg er advokat og prinsipal, og syv advokater. Enheten skal etter avtale med Regjeringsadvokaten ivareta en større andel av UNEs rettssaker. I 2023 ble enheten gitt 36 nye saker, dvs. 50 prosent av UNEs totale 72 nye rettssaker. I tillegg ble om lag 12 ankesaker ivaretatt av advokatene i enheten. Prosedyreenheten ivaretok omtrent det samme antall rettssaker som året før, men hvor det innbyrdes ble noen flere nye saker og noen færre ankesaker.

Rettsaksporteføljen holdt etter vår vurdering ellers omtrent samme nivå, både i kompleksitet, omfang og anketilbøyelighet som den har gjort de siste årene. Det som likevel skiller porteføljens innhold fra tidligere, og da særlig fra tiden før pandemien, er blant annet at andelen beskyttelsessaker både faktisk og relativt har blitt vesentlig mindre, og at sakstypene har blitt vesentlig mer mangfoldige og ulike. Porteføljen omhandler også saker fra borgere av land som tradisjonelt ikke har vært en del av utlendingsporteføljens rettssaker. Sakene krever videre et større fokus og dybdekunnskap om internasjonale rettskilder, da særlig på EØS-rettsens og EMK-rettsens område.

Enheten har stilt kompetansen og ressursene sine til rådighet for at UNE skal kunne etablere en god faglig struktur i rettssaksarbeidet og tilbakeføring av erfaringer fra rettssakene. Advokatene har blant annet gjennomført fagmøter, en månedlig domstime, opplæring og analysearbeid. De har også deltatt og gitt råd til UNEs ankeutvalg og samhandlingsforum.

Dagens tredeling mellom Regjeringsadvokaten, Prosedyreenheten i UNE og CMS Kluge Advokatfirma fungerer etter vår vurdering fortsatt godt.

DEL IV Styring og kontroll i virksomheten

4.1 UNEs overordnede vurdering av styring og kontroll i virksomheten

Statens prinsipper for mål- og resultatstyring er grunnlaget for UNEs interne styring. Det er ikke avdekket vesentlige avvik i driften til UNE i 2023. UNE vil fortsatt arbeide med å videreutvikle styringssystem og intern kontroll, blant annet gjennom kvalitetskontroller og forbedringsarbeid.

Kravene departementet stiller i tildelingsbrevet, utgjør grunnlaget for den risikobaserte styringsdialogen. I tillegg vurderer vi løpende i hvilken grad det vil være aktuelt å synliggjøre avvik ift. andre typer risikoer overfor departementet, som f.eks. innen HMS, personvern, sikkerhet mv.

Systemer og rutiner for å sikre riktig kvalitet i kjernesaksbehandlingen i UNE er etablert for å sikre at vi oppfyller kravene til internkontroll ved saksavviklingen i UNE.

4.2 Nærmere omtale av forhold knyttet til styring og kontroll

4.2.1 Innføring av SRS

Statlige regnskapsstandarder (SRS) er gjort obligatorisk for alle statlige virksomheter fra 2027, med en innføringsperiode på fem år fra 1. januar 2022 for de virksomhetene som ikke allerede hadde benyttet SRS før dette. UNE er i innføringspulje 2 og skal ta i bruk SRS fra og med regnskapsåret 2024. I løpet av 2023 har UNE hatt løpende dialog med DFØ for å utarbeide åpningsbalanse og fastsette prinsipper. Sentrale økonomimedarbeidere har deltatt på alle kurs og opplæringstilbud i regi av DFØ, knyttet til innføring av SRS. Åpningsbalanse vil bli ferdigstilt i løpet av 1. kvartal 2024 og skal godkjennes av JD før denne legges til grunn i regnskapet for 2024.

4.2.2 Sikkerhet og personvern

Organisasjon

UNE har jobbet systematisk med sikkerhet og personvern i 2023. Arbeidet med sikkerhet og personvern har også i 2023 blitt koordinert gjennom Sikkerhetslaget som har jobbet både med strategiske og løpende oppgaver. Laget er ledet av UNEs informasjonssikkerhetsleder (CISO) og gir råd og rapporterer om sikkerhet og personvern til direktøren i UNE og UNEs strategiske ledergruppe (bestående av ledernivå 1 og 2).

Sikkerhetskultur

Sikkerhetslaget implementerte i 2022 bevisstgjøringsprogrammet SUNE (Sikkerhet i UNE). Programmet består av mange ulike aktiviteter som nanolæring, stikkprøver og tester, møter, artikler og foredrag. Det er obligatorisk for alle medarbeidere å delta i dette programmet.

I 2023 har vi jobbet aktivt for å videreutvikle programmet, og det er gjennomført mange ulike aktiviteter rettet mot våre medarbeidere. Det er viktig for UNE å få etablert en kultur der vi har bevisste medarbeidere, slik at vi kan være proaktive og hindre at uønskede hendelser, sikkerhetsbrudd eller brudd på personvernet oppstår. For å få til dette er det helt avgjørende at

medarbeiderne rapporterer løpende om avvik, uønskede hendelser eller forhold som potensielt kan føre til dette.

Noen områder og problemstillinger vi har fokusert på er digitale trusler, «innsider»-problematikk og kontroll med hvilke personer som befinner seg i våre lokaler.

Operativ sikkerhet

UNE har i 2023 etablert en døgnkontinuerlig sikkerhetsovervåkingstjeneste (SOC - Security Operation Center). Tjenesten er etablert gjennom en ekstern partner og den styrker vår kapasitet på sikkerhetsområdet betraktelig. Vi har nå fått en døgnkontinuerlig profesjonell overvåking av alarmer, og vi har fått tilgang til ekspertkompetanse hvis noe skulle skje.

UNE har gjennomført ulike revisjoner/ kontroller i løpet av året.

Det er blant annet utført en teknisk revisjon av vår kontorstøtte-løsning (M365) og fysiske penetrasjonstester¹² for å avdekke sårbarheter innen adgangskontrollen. Det er blitt jobbet med å følge opp tiltak fra disse i 2023 og dette arbeidet fortsetter fortløpende i 2024.

Krise- og beredskap

UNE har i løpet av høsten innført krisehåndteringssystemet *Rayvn* som overtar for *CIM*. Det er planlagt gjennomført kriseøvelse på avdelings-/enhetsnivå for IT i februar 2024, og på virksomhetsnivå i mars 2024.

Personvernombud

Vi har et avvikssystem som vi anser at er vel kjent i organisasjonen. Avvik håndteres fortløpende, og "hull" tettes. Vi har ikke avdekket noe alvorlig i 2023. Sletting av personopplysninger på gamle lagringsområder har vært en prioritert oppgave. Vi har også hatt fokus på tilgangsstyring og – kontroll.

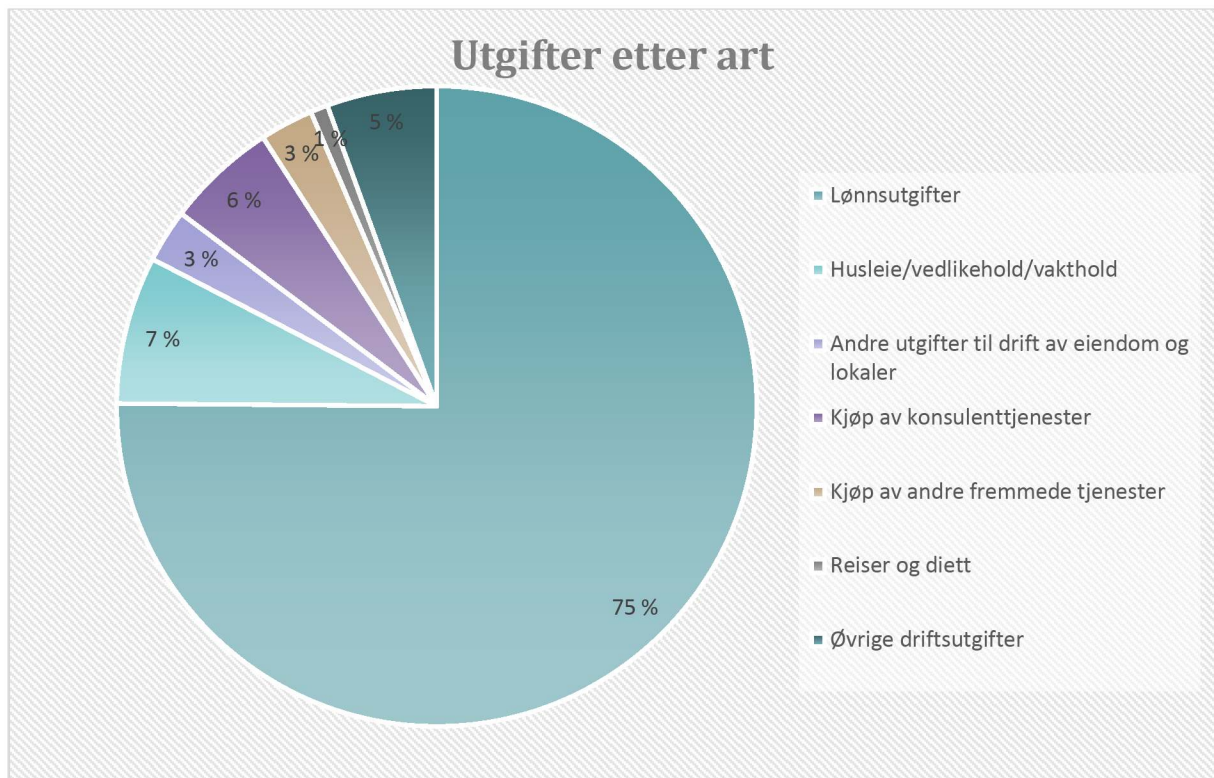
Vi har nå fullført våre behandlingsprotokoller etter GDPR på alle områder, slik at vi har god, samlet oversikt over vår behandling og bruk av personopplysninger.

UNE opplever å ha et godt samarbeid med UDI på personvernområdet.

¹² Formålet med penetrasjonstesting (også kalt PEN-tester) er å identifisere svakheter og sårbarheter som kan utnyttes av en hacker, og dermed gi organisasjoner muligheten til å rette opp i disse problemene før smutthullene blir utnyttet av uautoriserte personer.

4.3 Ressursbruk

Figur 19: Fordeling av UNEs driftsutgifter i 2023 etter art

UNE mener at ressursbruken har vært forsvarlig i 2023, både med tanke på hvordan vi har prioritert og hvordan ressursene er anvendt.

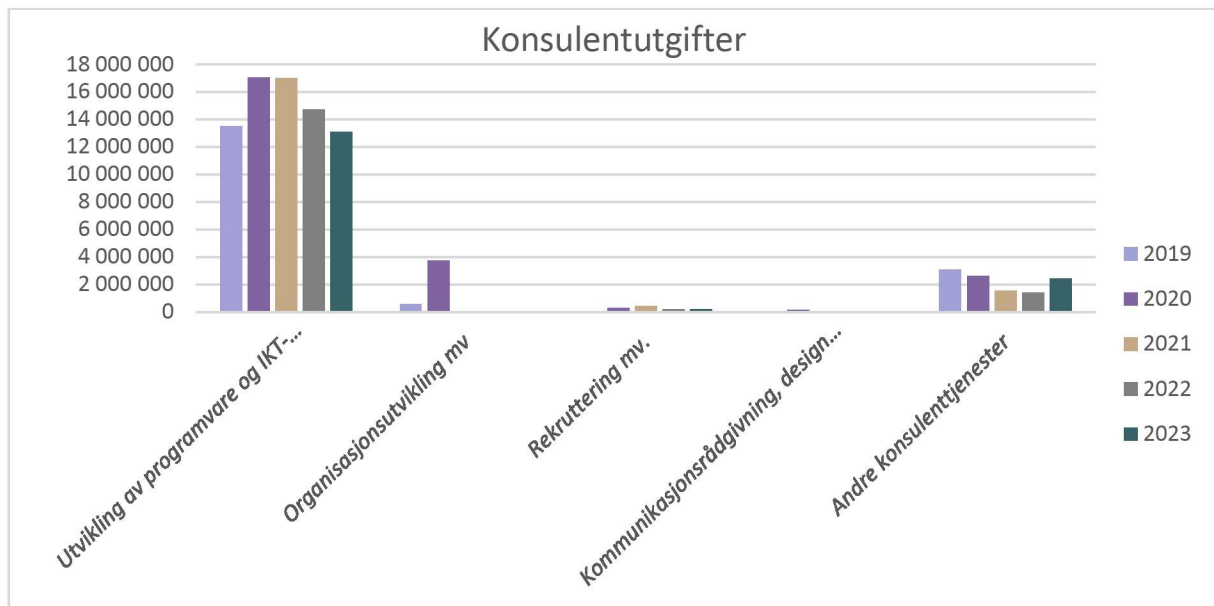
Kakediagrammet i figuren ovenfor viser sammensetning av UNEs utgifter for regnskapsåret 2023. UNE hadde 316,7 mill. kroner til disposisjon i 2023 (samlet tildeling på post 01 og 21, samt refusjoner av syke- og fødselspenger). Utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet for samme periode utgjør 289,6 mill. kroner, inkludert investerings- og finansutgifter. Lønn og sosiale utgifter utgjorde ca. 75 % av de totale driftsutgiftene i 2023. Utgifter til husleie, vakthold mv. er nest største kategori, og utgjorde om lag 7 %.

Konsulentbruken i 2023 utgjør ca. 6 %, en liten reduksjon sammenliknet med året før. Konsulenter til utvikling av programvare og IKT utgjør den største kategorien av konsulentbruken, etterfulgt av konsulentstøtte ifm. lederutvikling og konsulentstøtte fra Statsbygg ifm. anskaffelse av nye lokaler, jf. figur 19 nedenfor.

Kjøp av andre fremmede tjenester utgjør ca. 3 % av UNEs utgifter i 2023 og består bl.a. av kjøp av tjenester til løpende driftsoppgaver på IKT-området, tolke- og verifiseringstjenester, psykolog- og psykiatertjenester, samt bistand til anskaffelser.

Det vises ellers til leders kommentarer under del 6 Årsregnskap, som gir nærmere forklaringer og vurderinger av vesentlige forhold ved årsregnskapet til UNE.

Figur 20: Konsulentutgifter 2019-2023

4.4 Ny langsiktig leieavtale for UNEs kontorlokaler

UNE skal sommeren 2025 flytte inn i nye lokaler. Hovedkriteriene for valg av nye lokaler var pris og egnethet. Prosjektet hadde oppstart i 2022. I 2023 ble det arbeidet med markedssøk, anbudsinnbydelse, anbudskonkurranse og kontraktsforhandlinger.

Valget falt på Storgata 38 som det beste alternativet, og UNE har i januar 2024 signert ny leieavtale.

Gjennom hele prosessen er det blitt jobbet tett og godt med Statsbygg som rådgiver, og deres anbefalinger har fått bred tilslutning.

4.5 Riksrevisjonssaker

UNE fikk ingen merknader fra Riksrevisjonen for regnskapsåret 2022. Revisjonen av regnskapet for 2023 vil bli ferdigstilt i løpet av første tertial 2024, og revisjonsberetning for 2023 vil bli publisert på våre nettsider så snart denne foreligger.

DEL V Leders vurdering av framtidsutsiktene

Utlendingsfeltet er fortsatt preget av at internasjonale hendelser påvirker tilstrømming til Norge både på asylfeltet og når det gjelder innvandring på andre grunnlag. Pr. i dag er det særlig Ukraina og situasjonen på Gaza som er de store driverne, men det er grunn til å tro at situasjonen med stor tilstrømming til Europa også fra andre områder vil påvirke Norge i stor grad. Vi må derfor være forberedt på at usikkerhet vil være en normal del av vår planlegging.

Med store endringer og svingninger er det fortsatt vesentlig at vi lykkes med å være fleksible, og at vår endringskapasitet styrkes ytterligere. Vi må fortsatt jobbe aktivt med kontinuerlig forbedring både av prosesser og faglig innhold for å sikre at vi greier å skape merverdi i det vi gjør.

Fleksibilitet handler for oss de nærmeste årene om kapasitet til å håndtere svingninger i saksinngangen og samtidig til å bidra inn i digitaliserings-arbeidet i utlendingsforvaltningen. Begge deler vil være kritiske faktorer for at vi skal løse oppgavene våre på en god måte også i fremtiden.

Endringskapasitet er avgjørende for at vi skal kunne løse dagens arbeidsoppgaver samtidig med at vi forbereder oss på å benytte nye måter å jobbe på både i nye lokaler og etter hvert i nye digitale løsninger. Vi skal flytte sommeren 2025, og arbeidet med å få til en god overgang fra arbeid i kontorer til mer aktivitetsbasert oppgaveløsning med åpne arbeidsplasser, multirom og møterom som mulige arenaer, er så vidt påbegynt. Det er viktig at vi lykkes og at vi samtidig løser samfunnsoppdraget vårt på en god måte, men vi må forvente å legge inn en ikke ubetydelig tidsbruk på fremtiden både i 2024 og gjennom hele 2025. Det vil påvirke vår kapasitet til å behandle saker.

Digitalisering er et viktig stikkord for oss i årene fremover. Vi har i dag et saksbehandlingssystem som ikke lenger er så stabilt eller så funksjonelt som vi trenger for å sikre gode leveranser. Det er derfor viktig for oss å bidra godt inn i prosessen med Modernisert utlendingsforvaltning både for en helhetlig god løsning og for å sikre at også UNEs oppgaver løses på en god måte.

Vi er bekymret for store restanser i UDI og at det vil påvirke deres evne til å sikre en god og jevn saksflyt over til UNE samtidig med at de skal løse alle sine førstelinjeoppgaver. UNE kan håndtere normale svingninger i saksinngang, men det er krevende å holde fremtidig lave saksbehandlingstider når vi får uventet store mengder saker på kort tid. Det blir viktig for kjeden å tenke helhetlig og finne gode løsninger for å sikre gjennomgående og effektiv håndtering av sakene til det beste for brukerne.

UNE ønsker fortsatt å være en aktiv bidragsyter og pådriver i kjedesamarbeidet fordi vi tror på at det gir best mulig tjenester for brukerne våre at vi greier å se oppgavene våre i sammenheng.

Oslo 29.2.2024

Marianne Jakobsen
direktør

DEL VI Årsregnskap

6.1 Leders kommentarer til årsregnskapet for 2023

Formål

Utlendingsnemnda (UNE) startet sin virksomhet 1. januar 2001 og er underlagt Justis- og beredskapsdepartementet (JD). UNE er en del av utlendingsforvaltningen som består av UD, PU, UDI, UNE og IMDi. UNEs rolle i kjeden er behandling av klagesaker. UNE er et ordinært statlig forvaltningsorgan som fører regnskap etter kontantprinsippet, slik det går fram av prinsippnoten til årsregnskapet. Årsregnskapet utgjør del VI i årsrapporten.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i samsvar med Bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra JD i hovedinstruks for Utlendingsnemnda. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av UNEs disponible tildelinger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurdering av vesentlige forhold

I 2023 disponerte UNE en samlet tildeling på 298 657 000 kroner på post 01, inkludert overførte midler fra 2022. Samlet regnskap på post 01, inkludert belastning fra andre virksomheter, utgjør 286 477 907. Dette gir et mindreforbruk på kr 12 179 093.

Ubrukte midler skyldes flere forhold. Deler av mindreutgiften er relatert til lønn. UNE hadde i løpet av 2023 noe høyere turnover i sekretariatet enn forventet. Det har i tillegg vært utfordrende å rekruttere tilstrekkelig riktig kompetanse. Dette har medført et noe lavere antall årsverk enn planlagt og er nå kompensert gjennom rekruttering med virkning fra januar 2024. Videre har det vært noe lavere utbetaling til pensjon enn tidligere beregnet.

Mindreutgift relatert til varer og tjenester skyldes i hovedsak lavere andel driftsutgifter benyttet til kjøp av tjenester til løpende driftsoppgaver på IKT-området, samt lavere utgifter til konsulenttjenester for utvikling av programvare og IKT-løsninger. Når det gjelder førstnevnte kategori, har UNE i løpet av 2023 ansatt egne ressurser som nå ivaretar deler av driftsoppgavene. Mindreforbruket relatert til konsulenttjenester til utvikling av programvare og IKT-løsninger skyldes i hovedsak forsinkelser i enkelte av våre IKT-prosjekter.

I 2023 disponerte UNE en samlet tildeling på 8 079 000 kroner på post 21, inkludert overførte midler fra 2022. Samlet regnskap på post 21 utgjør kr 8 145 440, noe som resulterer i et merforbruk på kr -66 440 i forhold til bevilgning.

I nysalderingen ble det omdisponert kr 600 000 fra post 01 til post 21, da man tidlig høst så antydning til at utgiftene på denne posten kom til å overstige bevilgningen. Merforbruket skyldes først og fremst en økning av utbetalinger knyttet til sakskostnader etter forvaltningsloven til § 36, samt økte utgifter til avholdelse av flere nemndmøter.

Vi viser til note 3 til artskontorrapporteringen når det gjelder detaljer ved utbetalinger til drift.

Mellomværende med statskassen utgjør -17 069 580 kroner per 31.12.2023. Oppstilling av artskontorapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværet består av.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og reviderer årsregnskapet for Utlendingsnemnda. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d., men revisjonsberetningen vil trolig foreligge i løpet av 2. kvartal 2024.

Revisjonsberetningen er unntatt offentlighet fram til Stortinget har mottatt Dokument 1 fra Riksrevisjonen, men vil bli publisert på UNEs nettsider så snart dokumentet er offentlig.

Oslo 29.2.2024

Marianne Jakobsen
direktør

6.2 Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2022 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret.
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- c) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.
- d) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen *Samlet tildeling* viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige

virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Regnskapstall i bevilgnings- og artskontorrapportering med noter viser regnskapstall rapportert til statsregnskapet. I tillegg viser noten til artskontorrapporteringen Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen bokførte tall fra virksomhetens kontospesifikasjon i kolonnen Spesifisering av bokført avregning med statskassen. Noter viser forskjellen mellom beløp virksomheten har bokført på eiendels- og gjeldskontoer i virksomhetens kontospesifikasjon (herunder saldo på kunde- og leverandørreskontro) og beløp virksomheten har rapportert som fordringer og gjeld til statsregnskapet og som inngår i mellomværendet med statskassen.

Virksomheten har innrettet bokføringen slik at den følger kravene i bestemmelser om økonomistyring i staten. Dette innebærer at alle opplysninger om transaksjoner og andre regnskapsmessige disposisjoner som er nødvendige for å utarbeide pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 3.3.2, og spesifisering av pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 4.4.3, er bokført. Bestemmelsene krever blant annet utarbeiding av kundespesifikasjon og leverandørspesifikasjon. Dette medfører at salgs- og kjøpstransaksjoner bokføres i kontospesifikasjonen på et tidligere tidspunkt enn de rapporteres til statsregnskapet, og innebærer kundefordringer og leverandørgjeld i kontospesifikasjonen.

6.3 Årsregnskap

Oppstilling av bevilgningsrapportering, 31.12.2023

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2023	Merutgift (-) og mindreutgift
0491	Utlendingsnemnda	01	Driftsutgifter	A,B	298 657 000	281 477 907	17 179 093
0491	Utlendingsnemnda	21	Spes. driftsutgifter	A,B	8 079 000	8 145 440	-66 440
1633	Nettoordning for mva i staten	01			0	11 730 109	
Sum utgiftsført					306 736 000	301 353 456	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2023	Merutgift (-) og mindreutgift
5309	Tilfeldige inntekter	29			0	373 193	
5700	Arbeidsgiveravgift	72			0	26 697 705	
Sum inntektsført					0	27 070 898	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet **274 282 558**

Kapitalkontoer

60048801	Norges Bank KK /innbetalinger					10 657 694	
60048802	Norges Bank KK/utbetalinger					-280 421 180	
705011	Endring i mellomværende med statskassen					-4 519 071	
Sum rapportert						0	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

			2023	2022	Endring
705011	Mellomværende med statskassen		-17 069 580	-12 550 509	-4 519 071

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
491 01	13 354 000	285 303 000	298 657 000
491 21	64 000	8 015 000	8 079 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten**
491 01	"kan nyttes under post 21"	17 179 093	-5 000 000	12 179 093				12 179 093	14 265 150	12 112 653
491 21	"kan nyttes under post 01"	-66 440		-66 440				-66 440	400 750	0

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

** Mulig overførbart beløp er summen av mindreinntekt på post 01 og merutgift på post 21

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

1 Stikkordet «kan benyttes under»: UNE har fullmakt til å omdisponere midler mellom postene 01 og 21

2 Stikkordet «kan overføres»

Oppstilling av artskontorrapportering 31.12.2023

	Note	2023	2022
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	0	0
Salgs- og leieinnbetalinger	1	0	0
Andre innbetalinger	1	0	0
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	212 846 088	193 171 914
Andre utbetalinger til drift	3	70 434 600	68 433 644
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		<i>283 280 688</i>	<i>261 605 558</i>
Netto rapporterte driftsutgifter		283 280 688	261 605 558
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	6 342 659	10 221 398
Utbetaling av finansutgifter	4	0	273
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		<i>6 342 659</i>	<i>10 221 670</i>
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		6 342 659	10 221 670

Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	232	114
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		232	114

Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0

Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler

Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		372 961	286 198
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		26 697 705	23 634 418
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		11 730 109	13 065 789
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-15 340 558	-10 854 827
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		274 282 558	260 972 287

Oversikt over mellomværende med statskassen

	2023	2022
Fordringer på ansatte	282 808	197 032
Kontanter	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-8 963 558	-8 000 867
Skyldige offentlige avgifter	-14 808	-10 519
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse*	-8 376 690	-4 737 604
Mottatte forskuddsbetalinger	0	0
Lønn (negativ netto, for mye utbetalt lønn m.m.)	2 668	1 450
Differanser på bank og uidentifiserte innbetalinger	0	0
Sum mellomværende med statskassen	9	-12 550 509

* Pensjonstrekket i de ansattes lønn (2%) på konto 263 inngår også på denne linjen.

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2023	31.12.2022
Lønn	172 906 735	161 325 472
Arbeidsgiveravgift	26 697 705	23 634 418
Pensjonsutgifter*	18 358 731	12 884 849
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-9 988 538	-9 308 400
Andre ytelser	4 871 455	4 635 575
Sum utbetalinger til lønn	212 846 088	193 171 914
Antall utførte årsverk:	204	203

* Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjorde i 2023 9,6 prosent (arbeidsgiverandel av pensjonspremien/pensjonsgrunnlaget i 2023 rapportert til SPK). For regnskapsåret 2022 utgjorde premiesatsen 9,3 prosent.

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2023	31.12.2022
Husleie	20 904 326	19 444 341
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	226 307	975 554
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	7 604 126	7 550 348
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	121 259	508 109
Mindre utstyrsanskaffelser	504 092	2 238 600
Leie av maskiner, inventar og lignende	4 355 579	3 854 472
Kjøp av konsulenttenester	15 822 698	16 429 107
Kjøp av andre fremmede tenester	7 643 037	7 498 889
Reiser og diett	2 505 385	1 922 228
Øvrige driftsutgifter	10 747 791	8 011 997
Sum andre utbetalinger til drift	70 434 600	68 433 644

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2023	31.12.2022
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	0	273
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	0	273

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2023	31.12.2022
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	2 153 689	2 063 868
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	4 188 970	8 157 530
Sum utbetaling til investeringer	6 342 659	10 221 398
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2023	31.12.2022
Tilfeldige og andre inntekter (Statskonto 530929)	232	114
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	232	114

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2023	31.12.2023	
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	282 808	282 808	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
<i>Sum</i>	282 808	282 808	0
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-739 891	0	-739 891
Skyldig skattetrekk	-8 963 558	-8 963 558	0
Skyldige offentlige avgifter	-14 879	-14 808	-70
Annen kortsiktig gjeld	-8 374 022	-8 374 022	0
<i>Sum</i>	-18 092 349	-17 352 388	-739 961
Sum	-17 809 541	-17 069 580	-739 961

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og elskapsandeler fyller også ut note 9 B

DEL VII Vedlegg til UNEs årsrapport for 2023 – statistikkrapportering (jf. tildelingsbrevets pkt. 8.1)

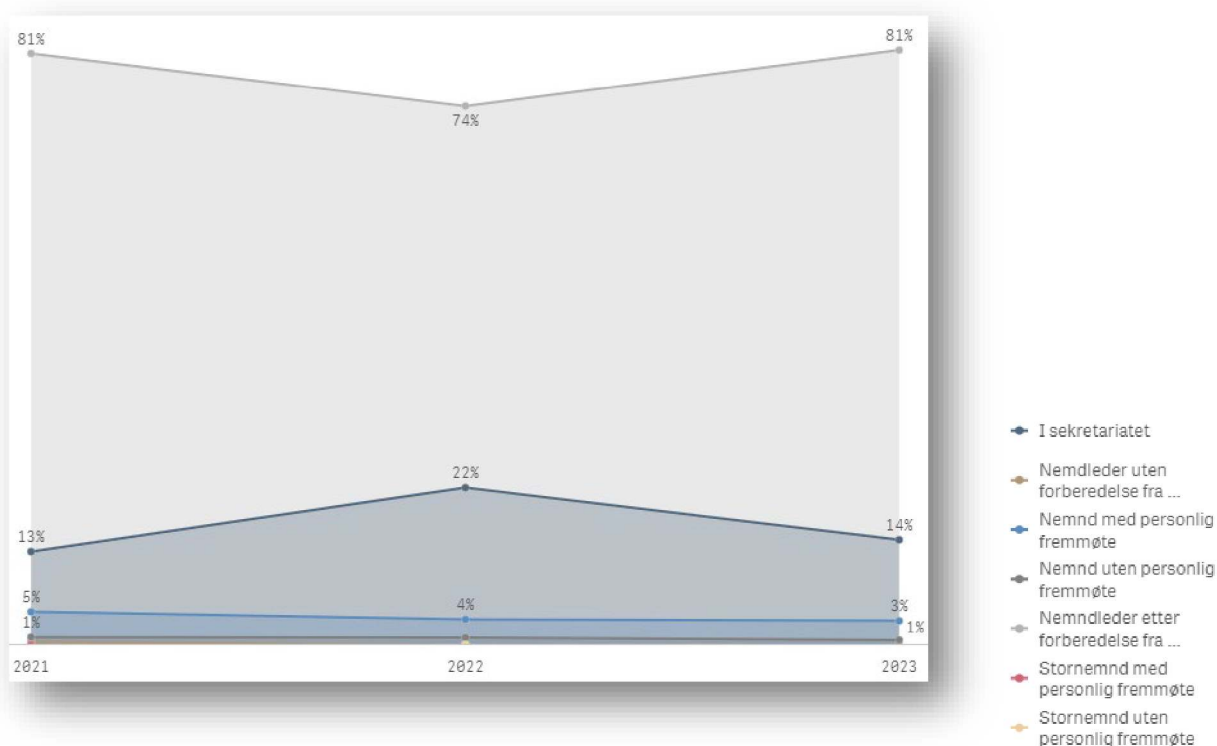
1. Produserte vekttall og vekttallskostnad

Tabell 1: Vekttallskostnad siste 4 år

	2020	2021	2022	2023
Antall produserte vekttall	1773,5	1576,7	1687,6	1777,0
Gj.snitt utgift per vekttall	141 953	155 850	161 073	158 401

2. Avgjørelsesform

Figur 1: Behandlede saker fordelt på avgjørelsesform 2021-2023

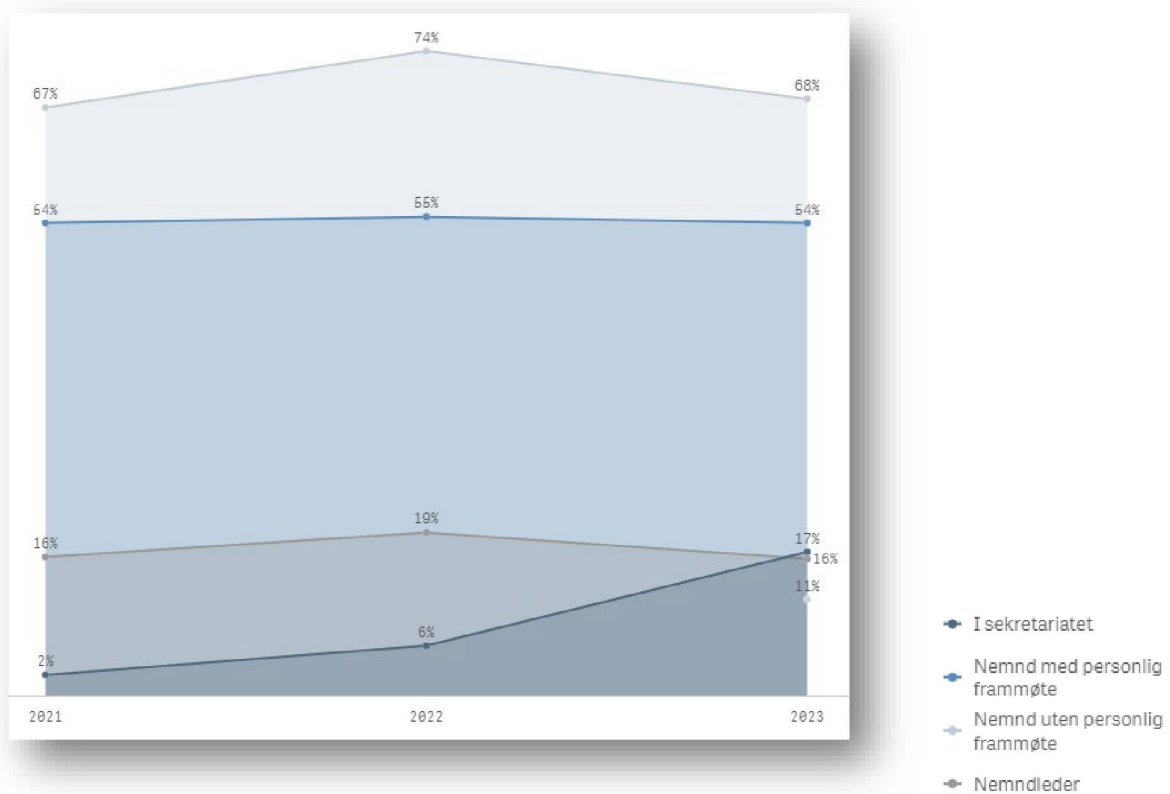

Tabell 2: Behandlede saker fordelt på sakskategori og avgjørelsesform 2021-2023

	Avgj. form	2021	2022	2023
Asylsaker	NMP	9%	7%	5%
	NUP	2%	2%	2%
	NL	84%	82%	69%
	SEK	5%	10%	24%
Oppholds-saker	NMP	4%	3%	3%
	NUP	1%	1%	1%
	NL	81%	72%	84%
	SEK	15%	24%	12%

3. Andel omgjorte saker

Figur 2: Andel omgjorte saker fordelt på avgjørelsesform 2021-2023

Tabell 3: Andel omgjorte saker fordelt på sakskategori og avgjørelsesform 2021-2023

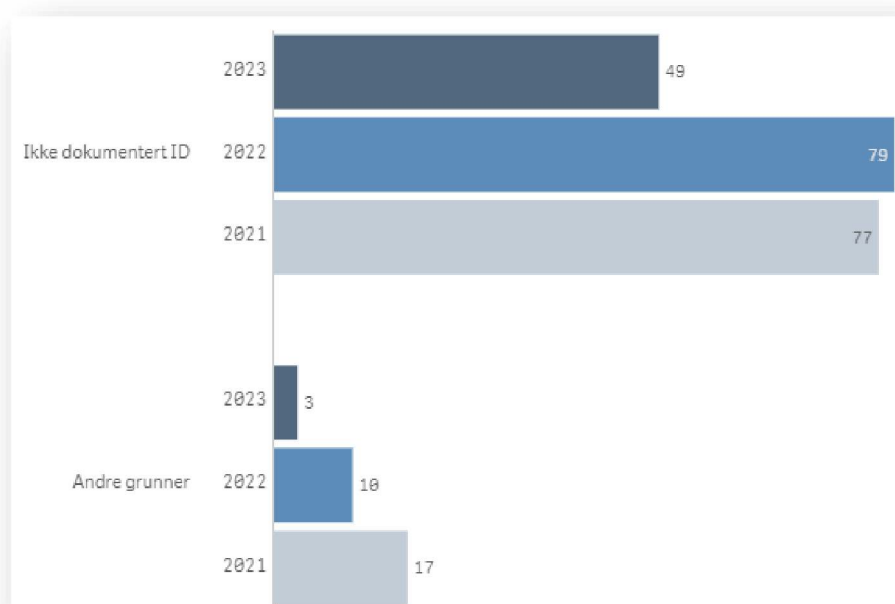
	Avgjørelsesform	Andel omgjort 2021	Andel omgjort 2022	Andel omgjort 2023
Asylsaker	Nemndmøte med pers fremmøte	71%	75,5%	63,5%
	Nemndmøte uten pers fremmøte	81,5%	75%	69%
	Nemndleder	16%	24%	23%
	Sekretariatet	0%	0%	3%
	Sum Asylsaker	21,5%	26%	21%
Oppholdssaker	Nemndmøte med pers fremmøte	43%	46,5%	51%
	Nemndmøte uten pers fremmøte	61%	73,5%	68%
	Nemndleder	16%	17,5%	14,5%
	Sekretariatet	2,5%	6,5%	21,5%
	Sum oppholdssaker	15,5%	16,5%	17%
Totalt	16,5%	18%	17,5%	

Rundet av til nærmeste halve %

4. Antall tillatelser gitt med begrensninger

Antall tillatelser gitt med begrensninger i asylsaker fordelt på ikke-dokumentert identitet, enslige mindreårige 16-18 år, jf. utl § 38 femte ledd, utf § 8-12 og utf § 8-8 1. UNE har ikke gitt tillatelser jf utf 8-8 1 i perioden.

Figur 3: Antall tillatelser gitt med begrensninger i asylsaker 2021-2023

5. Antall saker og utfall i utvisningssaker hvor utlendingen er straffet for overtredelse av straffeloven § 257 og § 391a, jf. instruks GI-02/2013 til UDI

Tabell 4: Antall saker behandlet 2021-2023

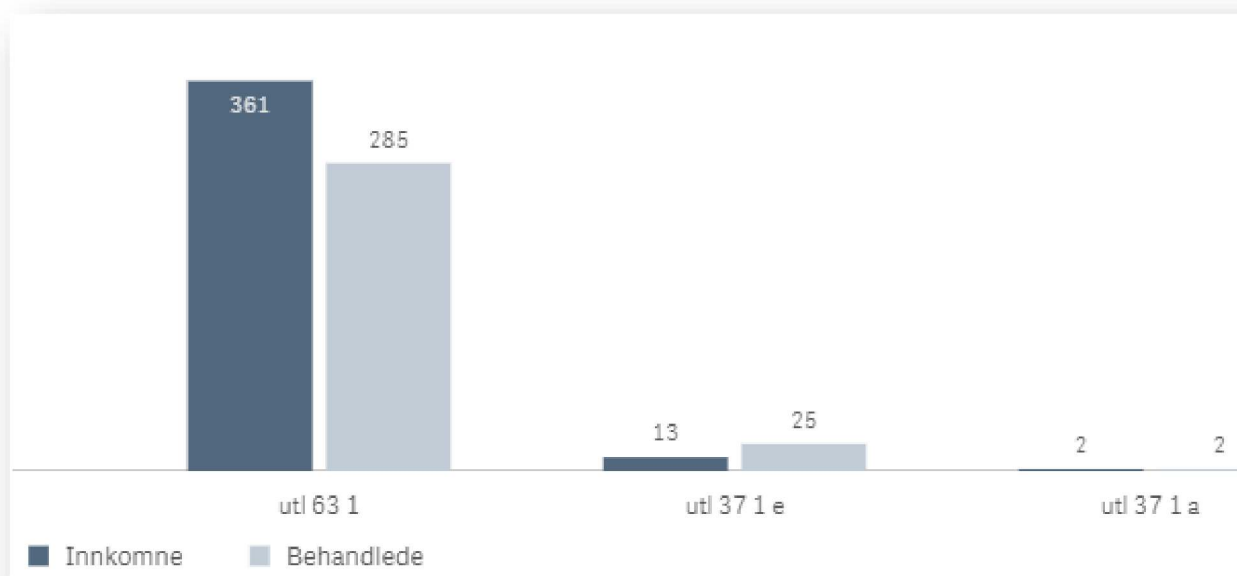
År	2021	2022	2023
Behandlet	3	4	0

6. Tilbakekallsaker

UNE mottok i 2023 totalt 376 saker der UDI hadde fattet vedtak jf utl §§ 37 eller 63, hvorav 60 var anmodninger om omgjøring av UNEs eget vedtak. UNE behandlet totalt 312 saker, hvorav 59 var anmodninger om omgjøring.

Sakene fordelte seg slik på hjemlene i de påklagede vedtakene:

Figur 4: Innkomne og behandlede tilbakekallsaker, fordelt på hjemmel

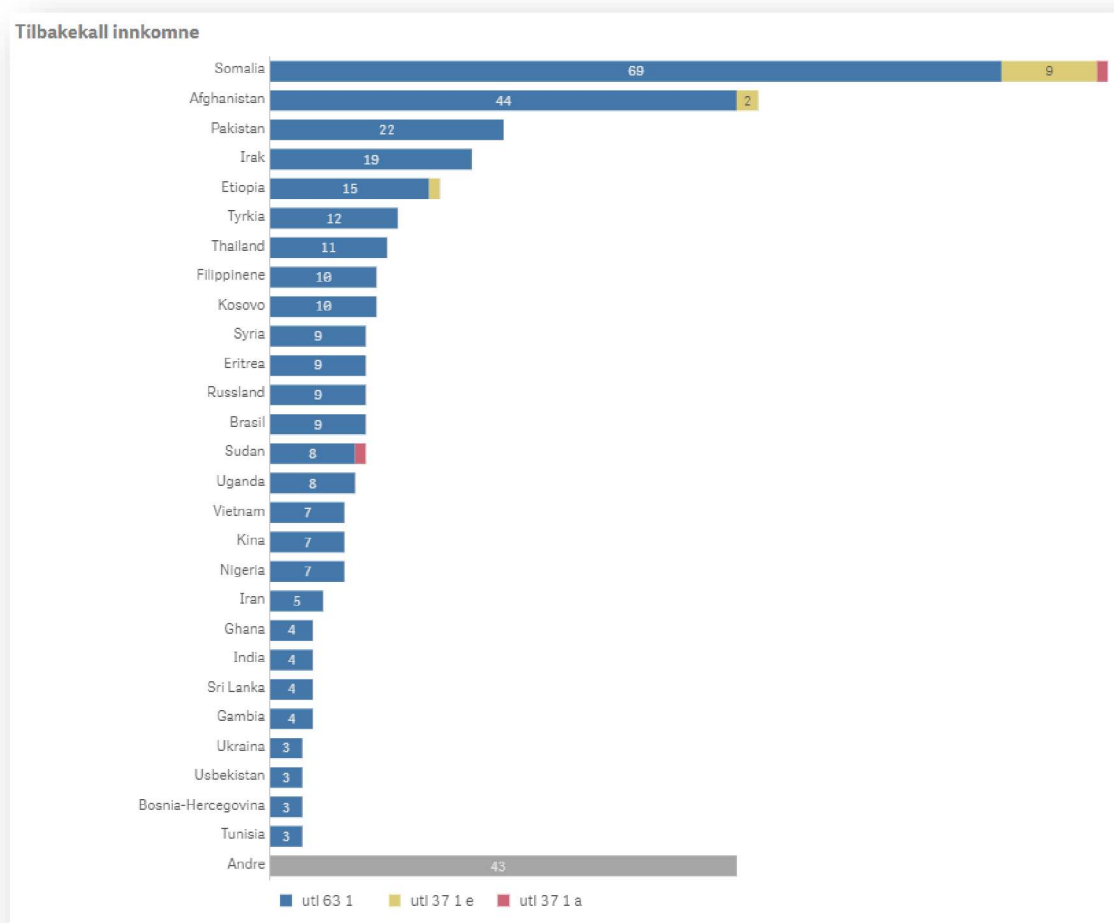
Sakene fordelte seg slik på klager og omgjøringsanmodninger:

Figur 5: Innkomne og behandlede tilbakekallssaker, fordelt på klager og omgjøringsanmodninger

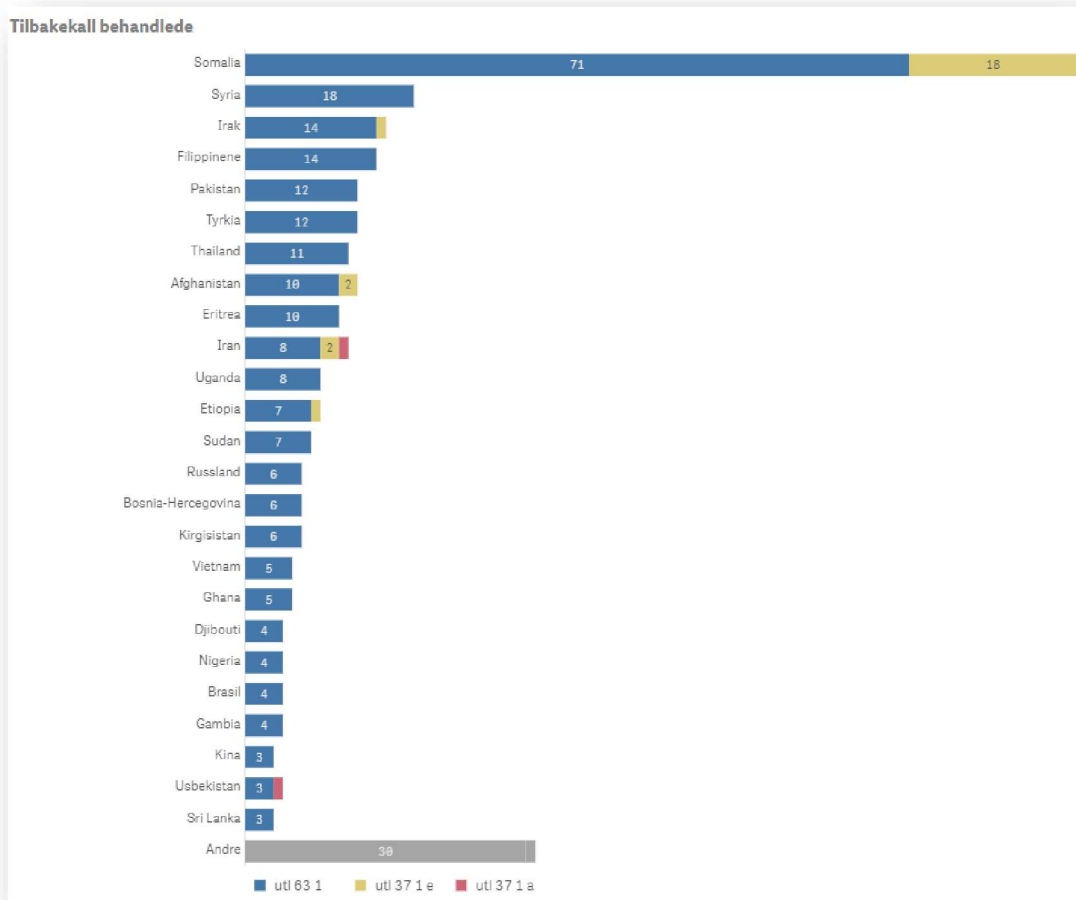

Sakene fordelte seg slik på nasjonaliteter:

Figur 6: Innkomne tilbakekallssaker, fordelt på hjemmel og nasjonalitet

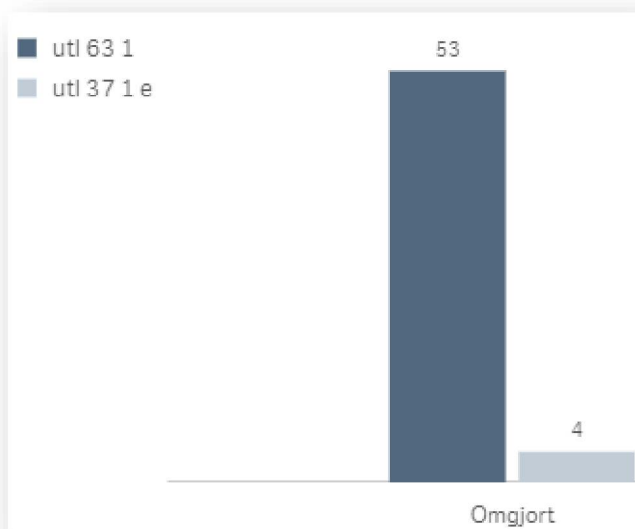

Figur 7: Behandlede tilbakekallsaker, fordelt på hjemmel og nasjonalitet

57 saker ble omgjort helt eller delvis, hvorav 7 var omgjøringsanmodninger:

Figur 8: Omgjorte tilbakekallsaker, fordelt på hjemmel i det påklagede vedtaket

7. Antall saker behandlet etter forvaltningslovens § 36

UNE ferdigbehandlet i 2023 202 saker etter forvaltningslovens § 36 om dekning av saksomkostninger.

I 2023 utbetalte UNE kr 4 171 355,- (eks. mva) over post 21 i statsbudsjettet fordelt på 157 forskjellige utbetalinger etter § 36. Til sammenligning ble det i 2022 utbetalt kr 2 810 785,- tilknyttet 139 saker.

8. Rettsaker

Hovedtrekk

Tabell 5: Rettskraftige avgjørelser 2017-2023

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Tap	20	29	21	21	25	25	12
Medhold	74	78	70	59	53	31	23
Sum	94	107	91	80	78	56	35
Andel medhold	78 %	73%	77%	74%	68%	55%	66%

Nye rettssaker

Tabell 6: Nye rettssaker fordelt på instans 2017-2023.

Hittil per dato	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Stevninger tingretten*	168	153	119	82	64	70	71
Anker til lagmannsretten	50	51	57	40	32	22	29
Anker til Høyesterett	9	22	13	23	18	8	15
Totalt	227	226	189	145	114	100	100

*Antallet stevninger i 2019 vil være 126 dersom man regner med stevninger til byfogden i saker der det også foreligger en stevning til tingretten. I 2020 vil tallet være 85 og i 2021 vil tallet være 65.

Rettsavgjørelser (alle, ikke bare rettskraftige)

Tabellen viser alle avgjørelser uavhengig av rettskraft. Det kan derfor være flere avgjørelser som gjelder samme sak i flere instanser.

Tabell 7: Rettsavgjørelser i 2023 uavhengig av rettskraft

2023	Hevet/avvist	Tapt	Medhold	Sum for instans
Tingretten	6	16	36	74
Lagmannsretten	7	5*	12	24
Høyesterett/ Ankeutvalget	6		1*	7
Sum etter utfall	19	21	49	

* I en sak opphevet Høyesterett lagmannsrettens dom

Rettsaksarbeid

Tabell 8: Rettsaksarbeid 2017-2023

Hittil per dato	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Antall hovedforhandlinger	169	143	150	121	102	70	64
Antall dager i retten	360	331	360	261	224	160	150